

ΥΓΙΕΙΝΗ & ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ιαν - Φεβ - Μαρ - Απρ 2022

Τετραμηνιαίο Περιοδικό

Τεύχος 85

Λιοσίων 143 & Θειρσίου 6, 104 45 Αθήνα

T.: 210 8200100, F.: 210 8200222

E.: info@elinyae.gr

www.elinyae.gr

Το μέλλον θέλει συνομιλητές

28 Απριλίου - Παγκόσμια Ημέρα για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία

Τοποθέτηση των Προέδρων των Κοινωνικών Εταιρών

Γ. Παναγόπουλος
Πρ. ΓΣΕΕ

Γ. Καμβαθάς
Πρ. ΓΣΕΒΕΕ

Γ. Καρανίκας
Πρ. ΕΣΕΕ

Ευθ. Βιδάλης
Πρ. Εκτελεστικής Επιτροπής ΣΕΒ

Γ. Ρέτσος
Πρ. ΣΕΤΕ

Άρθρα

- ☆ Χειριστής μηχανημάτων έργου
Σύγχρονες προκλήσεις για το επάγγελμα. *Της Αικ. Τριβέλη*
- ☆ Η βία και παρενόχληση στον κόσμο της εργασίας/
mobbing στην Ελλάδα του σήμερα. - Ένα σοβαρό κοινωνικό πρόβλημα. Πώς οι εργαζόμενοι και οι εταιρείες το βιώνουν; *Του Ι. Μαρκέτου*

Διεθνής Οργάνωση Εργασίας

Για να οικοδομήσουμε μία
Θ Ε Τ Ι Κ Η
νοοτροπία ασφάλειας και υγείας στην εργασία

Let's
ACT TOGETHER

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ
28 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2022

ilo.org/safeday

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Editorial	3
Συνέντευξη	
• Τοποθέτηση των Ι. Παναγόπουλου, Ε. Βιδάλη, Γ. Καββαθά, Γ. Καρανίκα και Γ. Ρέτσου στην Α. Λεφοπούλου.....	4
Άρθρα	
• Χειριστής μηχανημάτων έργου - Σύγχρονες προκλήσεις για το επάγγελμα. <i>Της Αικατερίνης Τριβέλη</i>	13
• Η βία και παρενόχληση στον κόσμο της εργασίας/mobbing στην Ελλάδα του σήμερα. - Ένα σοβαρό κοινωνικό πρόβλημα. Πώς οι εργαζόμενοι και εταιρείες το βιώνουν; <i>Του Ιωάννη Μαρκέτου</i>	30
Τα νέα του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.	
• Η 1η εκδήλωση του Δικτύου Ενδυνάμωσης Γυναικών του Χώρου της ΕΥΑ.....	36
• 8 Μαρτίου - Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας - 24 γυναίκες του ΕΛΙΝΥΑΕ μιλούν για τις ..γυναίκες ..	37
• Η Πρόεδρος του ΕΛΙΝΥΑΕ στο 7ο υβριδικό Webinar της ΕΣΕΕ.....	37
• Συνεργασία του ΕΛΙΝΥΑΕ με το Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Παν. Θεσσαλίας.....	38
• Το ΕΛΙΝΥΑΕ στο 14ο SAFETY GALA	38
• Πρόγραμμα του ΕΛΙΝΥΑΕ για την επαγγελματική υγεία και ασφάλεια σε συνεργασία με την εταιρεία ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΑΛΥΚΕΣ ΑΕ	39
• Ενημέρωση για θέματα ΥΑΕ σε σπουδαστές του ΙΕΚ ΣΒΙΕ.....	39
• Συμμετοχή του ΕΛΙΝΥΑΕ στο Πανελλήνιο Συνέδριο Δημόσιας Υγείας 2022.....	40
• Εκπαίδευση των φοιτητών του Τμήματος Δημόσιας και Κοινωνικής Υγείας, του ΠΑΔΑ σε θέματα ΥΑΕ.....	40
• Εκπαίδευση Ειδικευόμενων νοσηλευτών Δημόσιας Υγείας/Κοινωνικής Νοσηλευτικής της 4ης ΥΠΕ σε θέματα ΥΑΕ.....	41
• Εκπαίδευση σπουδαστών του ΙΕΚ Επανομής σε θέματα ΥΑΕ.....	41
• Επιμορφωτικό σεμινάριο στο Τμ. Πολιτικών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.....	41
• Πρόγραμμα εκπαίδευσης για το προσωπικό του ΕΛΙΝΥΑΕ.....	42
Διεθνές Περιεχόμενο	
• 28 Απριλίου - Παγκόσμια Ημέρα για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία	43
• Παγκόσμια Ημέρα Υγείας 2022.....	43
Λόγος και Εικόνα	
• Η σχέση εργασίας και ιδιοκτησίας στη σκέψη του Τζων Λοκ <i>Επιμέλεια: Σ. Δοντάς</i>	44
Βιβλιοπαρουσίαση	
• Καινοτομία & Βιομηχανικός μετασχηματισμός στην Ελλάδα 1950 - 1973 <i>Επιμέλεια: Μ. Αναλυτής</i>	46
• Care at work - Investing in care leave and services for a more gender equal world of work <i>Επιμέλεια: Σ. Νάρης</i>	47
Βιβλιογραφία & Χρήσιμες διασυνδέσεις	
• Υγεία και ασφάλεια στα εργαστήρια. <i>Επιμέλεια: Φ. Θωμαδάκη</i>	48
Νομοθετικές εξελίξεις <i>Επιμέλεια: Α. Δαΐκου</i>	49
Συνέδρια - Ημερίδες <i>Επιμέλεια: Φ. Θωμαδάκη</i>	51

ISSN: 1108-5916

Ιδιοκτήτης

Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής
και Ασφάλειας της Εργασίας

Δ.Σ. ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

Πρόεδρος: Ρένα Μπαρδάνη

Αντιπρόεδροι: Θεόδωρος Δεληγιαννάκης,
Αντώνιος Μέγγουλης

Μέλη: Γεώργιος Αμβράζης, Έλλη Βαρχαλαμά,
Χρήστος Ιωάννου, Χρήστος Καβαλόπουλος,
Σοφία Καζάκου, Σωτήριος Παπαμιχαήλ

Επιμέλεια έκδοσης: Εβίτα Καταγή, Τομέας
Υποστηρικτικών Υπηρεσιών ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

Οι απόψεις και οι αναλύσεις των άρθρων και των
επιστολών δεν εκφράζουν απαραίτητα τις θέσεις
του Ινστιτούτου.

Δεν επιτρέπεται η αναπαραγωγή μέρους ή όλου του
εντύπου, με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς αναφορά
της πηγής.

Το ΕΛΙΝΥΑΕ σημείο συνάντησης, συνεργασίας και διαμόρφωσης του κοινωνικού διαλόγου

Η Παγκόσμια Ημέρα για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία που γιορτάζουμε κάθε χρόνο στις 28 Απριλίου, φέτος επικεντρώνεται στο θέμα της συμμετοχής και του κοινωνικού διαλόγου για τη δημιουργία μιας θετικής κουλτούρας ασφάλειας και υγείας.

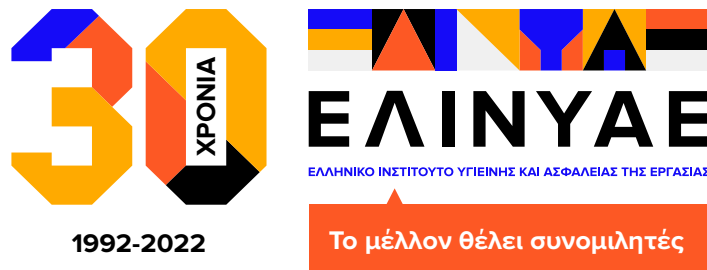
Τα τελευταία χρόνια, καθόλη τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19, μάθαμε και βιωματικά ότι η ύπαρξη ισχυρών συστημάτων Επαγγελματικής Υγείας και Ασφάλειας (οφείλει να) συνδέεται με τη συνεργασία και τη συμμετοχή των κυβερνήσεων, των εργοδοτών, των εργαζομένων, των φορέων της δημόσιας υγείας και όλων των σχετικών μερών σε εθνικό και επιχειρησιακό επίπεδο, η οποία είναι ζωτικής σημασίας για την προστασία του εργασιακού περιβάλλοντος και τη διασφάλιση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων.

Η συνεργασία μαζί με την καινοτομία και τη γνώση αποτελούν βασικά συστατικά του DNA του ΕΛΙΝΥΑΕ. Το Ινστιτούτο μας, δημιουργήθηκε πριν 30 χρόνια βασισμένο στην ανάγκη της αρχής της συνεργασίας και του συντονισμού μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών - εργαζομένων, επιχειρήσεων, ειδικών και Πολιτείας - αλλά και τις κοινές αρχές και την ευρεία ανταλλαγή απόψεων, γνώσεων και πληροφοριών.

Φέτος, το μήνυμα της Παγκόσμιας Ημέρας για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία δικαιώνει και παράλληλα ανατροφοδοτεί την κοινή πρωτοβουλία και αποδεικνύει τη διορατικότητα των εθνικών κοινωνικών εταίρων. Το Ινστιτούτο εκφράζει τη συνεργασία αυτή και προάγει την ανάπτυξη ενός σύγχρονου πλαισίου πρόληψης και διαρκούς βελτίωσης των συνθηκών εργασίας.

Το ΕΛΙΝΥΑΕ θα συνεχίσει να αποτελεί το σημείο συνάντησης, συνεργασίας και διαμόρφωσης του κοινωνικού διαλόγου που οφείλουμε να αναπτύσσουμε γύρω από τα θέματα Επαγγελματικής Υγείας και Ασφάλειας με υπευθυνότητα, σεβασμό και καινοτομική επιστημονική γνώση.

Ρένα Μπαρδάνη

Της Αλεξάνδρας Λεφοπούλου

Από την ίδρυση του ΕΛΙΝΥΑΕ, 30 χρόνια πριν, μέχρι σήμερα, ο θεσμός που δημιουργήθηκε με πρωτοβουλία των κοινωνικών εταίρων διαμόρφωσε μια εξαιρετική συνέργεια μεταξύ εργαζομένων και επιχειρήσεων, που εξακολουθεί να αποτελεί καλή πρακτική συνεργασία και κοινής δράσης για θέματα σημαντικά όπως η υγεία και η ασφάλεια των εργαζομένων.

Με τον τρόπο αυτό, η έννοια της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων αποτέλεσε σημαντική προτεραιότητα, αλλά και στοιχείο σύγκλισης ως επιδίωξη των δύο πλευρών, ωθώντας την Πολιτεία να αναπτύξει συντονισμένη προσέγγιση στα ζητήματα αυτά. Από τότε, η έρευνα και οι ειδικές προσεγγίσεις που ανέπτυξε το Ινστιτούτο, η συνάντηση όλων των σχετικών ειδικοτήτων κάτω από τη στέγη του, αλλά και ο διάλογος που αναπτύχθηκε, οδήγησαν το ΕΛΙΝΥΑΕ να αποτελεί το κοινό «σπίτι» της υγείας και της ασφάλειας για όλες τις πλευρές - τους ειδικούς του χώρου, τους κοινωνικούς εταίρους, την ακαδημαϊκή κοινότητα - που αναζητά λύσεις και προωθεί την πρόληψη και την εκπαίδευση.

Στο νέο επιχειρηματικό μοντέλο που ζητά ανθεκτικότητα και βιώσιμη ανάπτυξη, το ΕΛΙΝΥΑΕ γίνεται χώρος συνάντησης για το μέλλον. Αποσκευές του οι θετικές εμπειρίες των φορέων που το σύστησαν και οι ανησυχίες τους να σχεδιάσουν ένα πολύ πιο ασφαλές και υγιές μέλλον για όλους.

Για τον σκοπό αυτό ζητήσαμε τις απόψεις των Προέδρων των φορέων που το αποτελούν, της ΓΣΕΕ, του ΣΕΒ, της ΓΣΕΒΕΕ, της ΕΣΕΕ και του ΣΕΤΕ.

Οι κ.κ. Γιάννης Παναγόπουλος, Ευθύμιος Βιδάλης, Γεώργιος Καββαθάς, Γεώργιος Καρανίκας, Γιάννης Ρέτσος μας μιλούν για την Επαγγελματική Υγεία και Ασφάλεια ως διαδικασία διαλόγου και σύγκλισης μεταξύ επιχειρήσεων και εργαζόμενων και μοιράστηκαν μαζί μας προβληματισμούς προβάλλοντας δυνατότητες συνεργειών με κοινό στόχο.

Με ουσιαστικό διάλογο και ενεργητικές πολιτικές απέναντι στις νέες προκλήσεις

Του Γιάννη Παναγόπουλου, Προέδρου ΓΣΕΕ

Η ίδρυση του Ελληνικού Ινστιτούτου για την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία πριν από 30 χρόνια, ήταν απολύτως απαραίτητη και ήρθε να καλύψει πολλά ιστορικά κενά.

Το σημαντικότερο ήταν η οργανωμένη θεσμική συνεργασία των κοινωνικών εταίρων, εργαζομένων και επιχειρήσεων, στοιχείο κρίσιμο για την αποτελεσματική διαχείριση των θεμάτων Επαγγελματικής Υγείας και Ασφάλειας (ΥΑΕ).

Επιπλέον ώθησε την Πολιτεία να προτεραιοποιήσει τα θέματα ΥΑΕ σε υψηλότερο βαθμό ενώ παράλληλα αποτέλεσε μία δεξαμενή σκέψης, εκπαίδευσης και έρευνας, τόσο των ειδικών του χώρου όσο και των ανθρώπων που επιζητούσαν την γνώση και την πληροφόρηση στο αντικείμενο αυτό.

Η ευαισθητοποίηση της κοινωνίας, των εργαζομένων και των εργοδοτών, αποτέλεσε άλλον έναν σημαντικό στόχο ενώ η διερεύνηση των εργατικών ατυχημάτων και δυστυχημάτων και η παρακολούθηση της απόδοσης των ευθυνών εξελίχθηκε σε εργαλείο πρόληψης επικίνδυνων και ανθυγιεινών μελλοντικών καταστάσεων.

Σήμερα, το ΕΛΙΝΥΑΕ βρίσκεται μπροστά σε πολύ μεγάλες προκλήσεις, καθώς ο διεθνής

χάρτης της εργασίας έχει αλλάξει εκ βάθρων με την κλιματική αλλαγή, την ψηφιοποίηση, τις υγειονομικές απειλές να δημιουργούν νέους τομείς απασχόλησης.

Επιπλέον, παρουσιάζονται νέα χαρακτηριστικά στην εργασία όπως η αύξηση του μέσου όρου ηλικίας των εργαζομένων, η τηλε-εργασία, η αυτο-απασχόληση κ.ά.

η οργανωμένη θεσμική συνεργασία των κοινωνικών εταίρων, εργαζομένων και επιχειρήσεων, στοιχείο κρίσιμο για την αποτελεσματική διαχείριση της ΥΑΕ

Την στιγμή που η Ευρωπαϊκή Ένωση, υπερψηφίζει τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα των Κοινωνικών Δικαιωμάτων και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ιδρύει την Επιτροπή για τον Εκμηδενισμό Εργατικών Ατυχημάτων και Επαγγελματικών Ασθενειών έως το 2030, βελτιώνοντας σημαντικά τις συνθήκες εργασίας, η πατρίδα μας κινείται αντιδιαμετρικά καθώς με την ουσιαστική κατάργηση των Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας, τη συνεχιζόμενη αυξανόμενη εντατικοποίηση της εργασίας, την έλλειψη πολιτικής βούλησης και την αδυναμία των ελεγκτικών μηχανισμών, ολοένα και περισσότεροι εργαζόμενοι χάνουν τη ζωή τους.

Καλούμαστε σε αυτό το σημείο, ως κοινωνικοί εταίροι, να αντιμετωπίσουμε με ουσιαστικό διάλογο και ενεργητικές πολιτικές αυτές τις ισχυρές προκλήσεις. Με κοινό ζωντανό πεδίο δράσης το ΕΛΙΝΥΑΕ μπορούμε να τα καταφέρουμε και να καθορίσουμε τον ρόλο του για την επόμενη 30ετία ώστε να πετύχουμε πιο ασφαλείς και πιο υγιείς συνθήκες εργασίας.

Καθοριστικής σημασίας ο ρόλος των κοινωνικών εταιρών στα τριμερή συμβούλια διαβούλευσης για την πρόοδο στα θέματα ΥΑΕ

Του Ευθύμιου Ο. Βιδάλη, Προέδρου Εκτελεστικής Επιτροπής ΣΕΒ

Τριάντα χρόνια πριν, το 1992 από κοινού με τους άλλους κοινωνικούς εταίρους εκείνης της εποχής, ο ΣΕΒ συνέστησε το ΕΛΙΝΥΑΕ, τον πρώτο εταιρικό θεσμό για την προώθηση των θεμάτων της ΥΑΕ, αποδεικνύοντας έμπρακτα τη σημασία που αποδίδει αυτός και οι σύγχρονες επιχειρήσεις μέλη του στην Υγεία και την Ασφάλεια της Εργασίας. Τριάντα χρόνια μετά, το ΕΛΙΝΥΑΕ καλείται να βρει τον δρόμο του για να εδραιώσει τον ρόλο του στις νέες σύγχρονες συνθήκες.

Σε νέες συνθήκες, εν μέσω της πανδημίας της COVID-19, η Υγεία και η Ασφάλεια στις Συνθήκες Εργασίας αναδείχθηκαν, με απροσδόκητο τρόπο, εκ νέου ως σημαντικές αξίες. Ο κόσμος της παραγωγής και της εργασίας καλείται να αντιμετωπίσει και νέες σύγχρονες προκλήσεις όπως ο ψηφιακός μετασχηματισμός και η τεχνολογική πρόοδος, η κλιματική αλλαγή και η δημογραφική γήρανση.

Προτεραιότητα του ΣΕΒ και των εταιρειών μελών του είναι η συνεχής βελτίωση των συνθηκών εργασίας, η αναβάθμιση της ποιότητας στο εργασιακό περιβάλλον. Για τις σύγχρονες και οργανωμένες επιχειρήσεις, για τα μέλη του ΣΕΒ, τα μέτρα προστασίας και πρόληψης των επαγγελματικών κινδύνων, ενημέρωσης και κατάρτισης, και της δημιουργίας της απαραίτητης οργάνωσης και της παροχής των αναγκαίων μέσων, δεν είναι μόνο υποχρεώσεις που επιβάλλει η νομοθεσία. Ή μόνον μέσα που συμβάλλουν στη βελτίωση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας της επιχείρησης. Είναι θεμελιώδεις αξίες για το ανθρώπινο δυναμικό των επιχειρήσεων.

Τα θέματα της Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία πρέπει να αντιμετωπίζονται σύμφωνα με τα διεθνή και τα ευρωπαϊκά πρότυπα. Η ανάδειξη της 28ης Απριλίου, από το 2001, από τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας ως «Παγκόσμια Ημέρα για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία», υπογραμμίζει την προληπτική προαγωγή των θεμάτων Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία, την πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών.

Στην Ελλάδα οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις εφαρμόζοντας σύγχρονα πρωτόκολλα έχουν τη δυνατότητα να διευκολύνουν τη μετάδοση και τη διάχυση της εμπειρίας και της πρακτικής τους προς τις μικρότερες και λιγότερο οργανωμένες επιχειρήσεις. Και η συνεργασία μέσα στην ίδια την επιχείρηση είναι καθοριστικής σημασίας για την πρόληψη και τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας

προς όφελος όλων.

Η διμερής, όσο η τριμερής συνεργασία είναι εξαιρετικής σημασίας για την δημιουργία κουλτούρας πρόληψης και την αντιμετώπιση των προκλήσεων στον χώρο της Υγείας και της Ασφάλειας στην εργασία. Μέσω της εκπαίδευσης (θεωρητικής ή πρακτικής) και μέσω της πιστοποίησης βασισμένης στα διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα για τα θέματα αυτά. Στο πλαίσιο αυτό, ο ΣΕΒ, με πρωτοβουλία δυναμικών επιχειρήσεων μελών του έχει συστήσει, εκτός από το ΕΛΙΝΥΑΕ, και παράλληλα με αυτό το ΣΕΒ ΙΒΕΠΕ ως φορέα εκπαίδευσης και πιστοποίησης.

Καθοριστική σημασία για την πρόοδο στα θέματα ΥΑΕ στην πράξη, διαδραματίζει η ενεργός συμμετοχή και ο ρόλος των κοινωνικών εταίρων στα τριμερή συμβούλια διαβούλευσης για τα θέματα αυτά. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις των εργοδοτών και των εργαζομένων πρέπει να είναι ουσιαστικά και ενεργά μέρη στον σχεδιασμό της στρατηγικής και την υλοποίηση πολιτικών και δράσεων για την προαγωγή της ΥΑΕ. Με την ενεργό συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων πρέπει να αναβαθμιστεί η σύνθεση, ο ρόλος και οι αρμοδιότητες του Ανωτάτου Συμβουλίου Εργασίας για την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία (ΣΥΑΕ) και του Συμβουλίου Κοινωνικού Ελέγχου της Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΚΕΕΕ).

Ένα πεδίο αξιοποίησης συνεργειών και συνεργασιών σε τριμερές επίπεδο είναι η θεσμική ενσωμάτωση της ΥΑΕ σε όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, από το περιεχόμενο των προγραμμάτων σπουδών, τη διαμόρφωση του απαραίτητου υλικού, την εκπαίδευση και την ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών, σε συνεργασία με φορείς όπως το ΕΛΙΝΥΑΕ, μέχρι τη μαθητεία, την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας και την πρακτική άσκηση.

Προτεραιότητα του ΣΕΒ και των εταιρειών μελών του είναι η συνεχής βελτίωση των συνθηκών εργασίας, η αναβάθμιση της ποιότητας στο εργασιακό περιβάλλον.

Παράλληλα, η νέα Εθνική Στρατηγική για την ΥΑΕ οφείλει να συμπεριλαμβάνει και να αντανακλά τις θέσεις, τις προτάσεις και τις συνθέσεις των συνδικαλιστικών οργανώσεων των εργοδοτών και των εργαζομένων αλλά και του ΕΛΙΝΥΑΕ, ως επιστημονικού φορέα των θεσμικών κοινωνικών εταίρων για τα θέματα Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία, που τριάντα χρόνια μετά την ίδρυσή του καλείται να αποκτήσει νέο ρόλο στις νέες συνθήκες.

Η τριμερής προσέγγιση πρέπει να συνδυάζεται με τη διαρκή στήριξη στις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις

Του Γεωργίου Καββαθά, Προέδρου ΓΣΕΒΕΕ

Η Παγκόσμια Ημέρα για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία (ΑΥΕ), η 28η Απριλίου, καθιερωμένη από το 1984 από τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας, συμπίπτει φέτος με σημαντικές αλλαγές στην εργασία και το κινδυνογόνο περιβάλλον της, όπως αποδεικνύεται από τα εργατικά ατυχήματα και τη δυστυχία που προκαλούν παντού, αλλά και στη χώρα μας.

Η υγεία και ασφάλεια στους χώρους εργασίας δεν αποτελεί μόνο μια απαραίτητη υποχρέωση που συμβάλλει στην εργασιακή ειρήνη, αλλά αποτελεί βασική συνθήκη για ποιοτικές και παραγωγικές θέσεις εργασίας. Έχει δηλαδή και αναπτυξιακή διάσταση.

Στο πλαίσιο αυτό, η ΓΣΕΒΕΕ έχει διαπιστώσει, ότι πέραν των μέτρων που πρέπει εκ των πραγμάτων να λαμβάνονται, ώστε οι χώροι εργασίας να είναι ασφαλείς, ένας πολύ σημαντικός παράγοντας για την πραγ-

μάτωση του στόχου, είναι η ενημέρωση και ενδυνάμωση της ευθύνης του ανθρώπινου δυναμικού (εργοδοτών και εργαζομένων), ώστε κάθε κανόνας ασφάλειας που απαιτείται κατά την εργασία, να τηρείται συνειδητά, χωρίς αποκλίσεις και να μην θεωρείται πάρεργο, αλλά αναπόσπαστο τμήμα της ίδιας της εργασίας.

Σύμφωνα με το «Στρατηγικό Πλαίσιο της ΕΕ (2021-2027) για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία σε έναν μεταβαλλόμενο κόσμο εργασίας», το οποίο έλαβε υπόψη του τις εργασιακές μεταβολές λόγω της πανδημίας, 3.300 θανατηφόρα ατυχήματα και 3,1 εκατομμύρια μη θανατηφόρα ατυχήματα στην ΕΕ των 27, σημειώθηκαν το 2018, ενώ 200.000 και πλέον εργαζόμενοι χάνουν τη ζωή τους κάθε χρόνο εξαιτίας ασθενειών που σχετίζονται με την εργασία.

Στο ίδιο Πλαίσιο, επισημαίνεται ότι ένα προηγμένο κανονιστικό σύστημα προληπτικών και προστατευτικών μέτρων αντιμετώπισης των επαγγελματικών κινδύνων αλλά και η τριμερής προσέγγιση, σύμφωνα με την οποία εργαζόμενοι, εργοδότες και κυβερνήσεις συμμετέχουν άμεσα στον σχεδιασμό και την εφαρμογή των μέτρων για την ΑΥΕ σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο, πρέπει να συνδυάζεται με τη διαρκή στήριξη στις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις για την ορθή εφαρμογή των κανόνων ΑΥΕ.

Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΒΙΟΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ (Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.), βασικός εκπρόσωπος της επιχειρηματικότητας μικρής και μεσαίας κλίμακας στη χώρα, αποτελεί συνιδρυτή του ΕΛΙΝΥΑΕ (ΕΓΣΣΕ 1991-1992), το οποίο ιδρύθηκε,

χρηματοδοτείται και διοικείται από τους κοινωνικούς εταίρους.

Υποστηρίζουμε, λοιπόν, σταθερά τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στη διοίκηση των φορέων και για τον λόγο αυτό διαφωνήσαμε με την πρόσφατη ριζική μεταβολή της σύνθεσης της διοίκησης του ΟΑΕΔ.

Συμμετέχουμε ενεργά στη Διοίκηση του ΕΛΙΝΥΑΕ και προωθούμε τις δράσεις του με σκοπό την επιμόρφωση των εργοδοτών που εκπροσωπούμε για την άσκηση καθηκόντων τεχνικού ασφαλείας, την επικαιροποίηση των ερευνών – μελετών και πορισμάτων των επαγγελματικών κινδύνων σε κλάδους που εκπροσωπούμε (εστίαση, συνεργεία, επιπλοποιεία, αρτοποιεία, ζαχαροπλαστεία, εμπορικά, κομμωτήρια) αλλά και την επέκταση σε νέους, με σκοπό τη δημιουργία και διατήρηση περιβάλλοντος υγείας, ασφάλειας και ψυχικής ευεξίας, στο οποίο άλλωστε συμμετέχουμε όλοι μας. Με δεδομένη δε, τη μεγάλη κινητικότητα μεταξύ της μισθωτής εργασίας και της αυταπασχόλησης, την παροχή εργασίας και υπηρεσίας σε κοινό πεδίο και την σύμπτωση στο ίδιο πρόσωπο των ιδιοτήτων εργοδότη και εργαζόμενου, γίνεται

αντιληπτό ότι είμαστε όλοι εν δυνάμει και ταυτοχρόνως θύτες και θύματα ανεπαρκών μέτρων ασφαλείας.

Η υγεία και ασφάλεια στους χώρους εργασίας δεν αποτελεί μόνο μια απαραίτητη υποχρέωση που συμβάλλει στην εργασιακή ειρήνη, αλλά αποτελεί βασική συνθήκη για ποιοτικές και παραγωγικές θέσεις εργασίας. Έχει δηλαδή και αναπτυξιακή διάσταση.

Είμαστε λοιπόν βέβαιοι ότι την αντίστοιχη ημέρα του 2023 θα βρισκόμαστε σε πολύ καλύτερο σημείο για την ΥΑΕ, με την επισήμανση της ανάγκης εφαρμογής της Σύμβασης 187 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για το πλαίσιο προώθησης της Ασφάλειας και της Υγείας στην εργασία (ν.4808/2021 αρ.126) κατόπιν της αναγκαίας τριμερούς διαβούλευσης.

Η υγιεινή, η ασφάλεια και η πρόληψη κινδύνων στους χώρους εργασίας κρίσιμο θέμα της καθημερινότητας για το εμπόριο

Του Γιώργου Καρανίκα, Προέδρου ΕΣΕΕ

Παρόλο που οι επιχειρήσεις του εμπορίου κατατάσσονται στην Γ' κατηγορία επικινδυνότητας, για την Ελληνική Συνομοσπονδία Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας η ασφάλεια στον χώρο εργασίας ήταν και παραμένει κεφαλαιώδους σημασίας. Η διαμόρφωση ενός ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος, πέρα από προϋπόθεση για την προστασία και την αποδοτικότητα του εργαζομένου, αποτελεί και υποχρέωση του εργοδότη ατομικά, η οποία υπερβαίνει τους όρους και τα όρια μίας απλής συμβατικής σχέσης. Ο χώρος εργασίας είναι, υπό μία έννοια, ένα δεύτερο σπίτι για κάθε εργαζόμενο, άρα και εμείς οφείλουμε να διασφαλίσουμε ασφαλείς όρους και να ελέγξουμε όλες τις επικίνδυνες παραμέτρους, μέσω της τεχνολογίας και του εκσυγχρονισμού των μέσων αντιμετώπισης που διαθέτουμε.

Τι χρειαζόμαστε; Συντονισμένες δράσεις, παρακολούθηση των εξελίξεων και των βέλτιστων πρακτικών στο εξωτερικό, συνεχή και αποτελεσματικό κοινωνικό διάλογο, ενίσχυση των κύριων δομών έρευνας και τεκμηρίωσης – όπως το ΕΛΙΝΥΑΕ.

Εδώ και χρόνια, το Ινστιτούτο μας έχει υλοποιήσει το πιο σημαντικό έργο, διεξάγοντας έρευνες και προσδιορίζοντας τους βλαπτικούς παράγοντες στους χώρους εργασίας. Γνώμη μου είναι ότι, το ΕΛΙΝΥΑΕ δεν θα τα είχε κάνει όλα αυτά αν δεν ήταν βήμα στενής συνεργασίας εργοδοτών και εργαζομένων και διαρκές αποτέλεσμα της προσπάθειας να επιτευχθούν οι απαραίτητες συναινέσεις.

Αυτή είναι μια ιδιαίτερα σημαντική παρακαταθήκη ιδιαίτερα σήμερα, που η χρησιμότητα της κοινωνικής συνεννόησης και του διαρκούς και συνεχούς τριμερούς κοινωνικού διαλόγου τίθεται από πολλές πλευρές εν αμφιβόλω....

Έχουν ήδη περάσει τριάντα χρόνια από τότε που οι κοινωνικοί εταίροι, συνεκτιμώντας σωστά τα σημεία των καιρών, ήρθαν να καλύψουν ένα σημαντικό κενό στην εργασιακή και επιχειρηματική ζωή, δημιουργώντας το Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας.

Το πόσο σημαντική ήταν η κίνησή μας εκείνη την εποχή το αντιλαμβανόμαστε σήμερα που, ιδιαίτερα μέσα στις δυσκολίες της πανδημικής κρίσης, το θέμα της Υγιεινής και της Ασφάλειας στους εργασιακούς χώρους αποκτάει ακόμα πιο μεγάλη σημασία αλλά και κοινωνικό αντίκτυπο. Περισσότερο από κάθε άλλη φορά χρειαζόμαστε ενημέρωση για τους συγκεκριμένους αλλά και ενδεχόμενους κινδύνους που μπορεί να προκύψουν στον χώρο εργασίας και να χρησιμοποιήσουμε την ανεκτίμητη εμπειρία του Ινστιτούτου μας, ώστε να μπορέσουμε να διαμορφώσουμε και να προωθήσουμε ουσιαστικές προτάσεις που να βασίζονται σε ακριβή γνώση της πραγματικότητας.

Πρώτη προτεραιότητα για τον ΣΕΤΕ η υγεία και η ασφάλεια στην εργασία

Του Γιάννη Ρέτσου, Προέδρου ΣΕΤΕ

Με την ανάληψη πρωτοβουλιών στην έρευνα, την πληροφόρηση, τη συμβουλευτική υποστήριξη και την εκπαίδευση, το Ινστιτούτο ως ο φορέας των κοινωνικών εταιρών σε έναν ιδιαίτερα ευαίσθητο τομέα για τη χώρα, αποτελεί ένα χρήσιμο εργαλείο για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και την ευαισθητοποίηση όλων των εμπλεκομένων. Παράλληλα, προάγει την εμπέδωση της νοοτροπίας πρόληψης με τη συνεργασία και προς όφελος επιχειρήσεων εργαζομένων και της κοινωνίας συνολικά.

Οι προκλήσεις και οι ευκαιρίες που αφορούν το παρόν και το μέλλον της εργασίας, είναι πολλές και η παροχή άμεσης και υπεύθυνης πληροφόρησης και τεκμηρίωσης σε θέματα ασφάλειας και υγείας στον εργασιακό χώρο, άκρως απαραίτητη. Η συμπλήρωση των 30 χρόνων από την ίδρυση του ΕΛΙΝΥΑΕ μπορεί να αποτελέσει την αφετηρία για μία νέα εποχή ακόμη περισσότερων πρωτοβουλιών από το Ινστιτούτο με την ανάπτυξη εξωστρέφειας, τον προγραμματισμό καινοτόμων δράσεων και τη σύναψη δημιουργικών

συνεργασιών. Από την πλευρά του, ο ΣΕΤΕ θα συνεχίσει να είναι σύμμαχος σε όλες τις προσπάθειες του ΕΛΙΝΥΑΕ για τη δημιουργία ενός ασφαλούς και υγιούς εργασιακού περιβάλλοντος.

Η εμπειρία, άλλωστε, που αποκομίσαμε όλοι κατά τη διάρκεια της πανδημίας, ισχυροποιεί περαιτέρω τον ρόλο του Ινστιτούτου στη διασύνδεση επιχειρήσεων και εργαζομένων. Όπως έχει αποδειχθεί, το αποτύπωμα που άφησε ο τουρισμός στη διάδοση της πανδημίας, είναι αμελητέο. Αυτό δεν ήταν μία αυτονόητη συνθήκη, ειδικά την πρώτη χρονιά, που γνωρίζαμε πολύ λιγότερα σε σχέση με τη μεταδοτικότητα και την αντιμετώπιση του ιού. Το πρώτο μας μέλημα από την αρχή, ήταν η διασφάλιση του κατάλληλου υγειονομικού περιβάλλοντος για τους εργαζομένους στον χώρο του τουρισμού, αλλά και για τους επισκέπτες μας και με την εφαρμογή των ειδικών πρωτοκόλλων υγειονομικού περιεχομένου στη λειτουργία των τουριστικών επιχειρήσεων το αποτέλεσμα μας δικαιώσε.

Ο ΣΕΤΕ, υποστηρίζει σε σταθερή βάση το ΕΛΙΝΥΑΕ το οποίο αναπτύσσει σημαντικές δράσεις για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία.

Ανεξαρτήτως της πανδημίας, όμως, η υγεία και η ασφάλεια στην εργασία αποτελεί πρώτη προτεραιότητα για τον ΣΕΤΕ και θα συνεχίσει να προάγει τη συνεργασία των επιχειρήσεων και των εργαζομένων σε αυτή την κατεύθυνση.

elinyae-congress.gr

ΜΕ ΤΟ ΒΛΕΜΜΑ ΣΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ

30
**Πανελλήνιο Συνέδριο
για την Υγεία
και την Ασφάλεια
στην Εργασία**

10-11

Νοεμβρίου 2022

Μέγαρο Μουσικής Αθηνών

1992-2022

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Το μέλλον θέλει συνομηγείς

Εταιρεία Διοργάνωσης Συνεδρίων

Χειριστής μηχανημάτων έργου

Σύγχρονες προκλήσεις για το επάγγελμα

Της Αικατερίνης Τριβέλη*

Περίληψη

Το επάγγελμα του Χειριστή Μηχανημάτων Έργου ανήκει στα νομοθετικώς ρυθμιζόμενα τεχνικά επαγγέλματα. Για την άσκηση της επαγγελματικής αυτής δραστηριότητας απαιτείται αδειοδότηση από τις αρμόδιες υπηρεσίες των Περιφερειών της χώρας, έπειτα από αξιολόγηση συγκεκριμένων δεξιοτήτων και ικανοτήτων. Κατά τη δεκαετή εφαρμογή του νέου νομοθετικού πλαισίου όπως προέκυψε από τις διατάξεις του ν.3982/2011, ο οποίος αποτελεί κανονιστική υποχρέωση της χώρας μας, στην παρούσα εργασία επισημαίνεται, τόσο η συντελεσθείσα πρόοδος όσο και οι προσδοκώμενες εξελικτικές τάσεις του επαγγέλματος σε συνδυασμό με τις σύγχρονες ανάγκες της αγοράς σε επαγγελματικές δεξιότητες.

Προκειμένου η επαγγελματική δραστηριότητα του χειριστή μηχανημάτων έργου να ανταποκριθεί στα νέα παραγωγικά και επιχειρηματικά πρότυπα που επιβάλλουν οι απαιτήσεις της Βιομηχανίας 4.0, αλλά και η προσαρμογή στη βιομηχανική μετάβαση και τον πράσινο μετασχηματισμό (κυκλική οικονομία, αποδοτικότερη διαχείριση πόρων, μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος κ.ά.), πρέπει επιτακτικά να διαμορφω-

θούν τεχνολογικά σύγχρονες δεξιότητες για τους ενδιαφερόμενους επαγγελματίες του κλάδου με κατάλληλα γνωστικά αντικείμενα και πιστοποιημένα προσόντα.

Στην εργασία, με στατιστική επεξεργασία στοιχείων από το Μητρώο Τεχνικών Επαγγελματιών, εξάγονται συμπεράσματα που αφορούν στην εξέλιξη του επαγγέλματος. Παράλληλα, αναπτύσσεται μηχανισμός για κατανόηση των αναγκών της αγοράς εργασίας, για προσδιορισμό των βασικών τάσεων στις προσδοκώμενες αλλαγές και στις απαιτούμενες δεξιότητες. Τέλος, διαπιστώνεται η ανάγκη σταθερής συνεργασίας της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, στο πλαίσιο του κοινωνικού διαλόγου, για την ενίσχυση των δεξιοτήτων του επαγγέλματος και για προσέλκυση στο επάγγελμα νέων ικανών χειριστών μηχανημάτων έργου. Η εργασία βασίστηκε σε ανάλυση κανονιστικών εγγράφων της Διεύθυνσης Τεχνικών Επαγγελμάτων και Ασφάλειας Εγκαταστάσεων, σε έρευνα γραφείου και σε βιβλιογραφικά δεδομένα.

Λέξεις κλειδιά: Χειριστής μηχανημάτων έργου, δεξιότητες, ρυθμισμένες επαγγελματικές δραστηριότητες, νέες τεχνολογίες, αναδυόμενες ανάγκες της αγοράς.

* Χημικός, MSc Διασφάλιση Ποιότητας ΕΑΠ, Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας

Εισαγωγή

Οι τεχνολογικές εξελίξεις στον μεταποιητικό και κατασκευαστικό τομέα δρομολογούν οικονομικές, κοινωνικές και δημογραφικές αλλαγές, που αλληλεπιδρούν μεταξύ τους και δημιουργούν νέες θέσεις εργασίας υψηλότερων απαιτήσεων και μεγάλες προκλήσεις στους επαγγελματίες των τομέων αυτών.

Με το βιομηχανικό και παραγωγικό πρότυπο να προσαρμόζεται στις ραγδαία επερχόμενες αλλαγές, αναδεικνύονται νέες επαγγελματικές δεξιότητες και ικανότητες που υποχρεώνουν παραδοσιακές επαγγελματικές δραστηριότητες σε πλήρη μετασχηματισμό ή απαξίωση. Μεταμορφώνουν τον τρόπο και τον χώρο εργασίας, οδηγούν σε νέες απαιτήσεις και σε προκλήσεις διαχείρισης, οι οποίες με τη σειρά τους οδηγούν στην υποχρέωση νέων νομοθετικών ρυθμίσεων.

Βασικοί παράγοντες στις μελλοντικές αλλαγές των επαγγελματικών δραστηριοτήτων μπορεί να είναι: 1) το κανονιστικό περιβάλλον 2) οι δημογραφικές αλλαγές 3) η κινητικότητα στην εργασία 4) η διεθνοποίηση και το εμπόριο 5) η τεχνολογία και η καινοτομία, καθώς και 6) η μετάβαση στην οικονομία της αειφόρου ανάπτυξης και του χαμηλού αποτυπώματος άνθρακα (weforum, 2016), (ILO, 2015), (European Commission, 2016), New Skills Agenda for Europe, Cedefop, Blueprint for Sectoral Cooperation on Skills, Skills4 Smart TCLF).

Αναμφισβήτητα, η εφαρμογή των νέων τεχνολογιών θα επηρεάσει σημαντικά κάθε κλάδο και τρόπο εργασίας, δίνοντας θέση στις εργασιακές πρακτικές της ψηφιακής εποχής, είτε με τη χρήση νέων εργαλείων, είτε με την εξ αποστάσεως εργασία, είτε ακόμα και με ευέλικτες μορφές εργασίας.

Δημιουργείται μία συνεχής και αναπτυσσόμενη ανάγκη για περισσότερο εξειδικευμένους τεχνικούς και χειριστές στη διαχείριση των προηγμένων και αυτοματοποιημένων συστημάτων παραγωγής. Τούτο θα μετατρέψει τη μεταποίηση σε έναν εξαιρετικά εξελιγμένο τομέα όπου οι μηχανικοί υψηλής ειδίκευσης θα τύχουν ιδιαίτερης ζήτησης που θα ανταποκρίνονται πλέον πολύ

πιο αποτελεσματικά στο νέο παραγωγικό πρότυπο και στο Διαδίκτυο των Πραγμάτων [weforum, 2016].

Τα μηχανήματα εξελίσσονται, οι χειριστές αυτών υποχρεώνονται σε γνώση πιο πολύπλοκων τεχνικών εγχειριδίων και οδηγιών, σε επιπλέον γλωσσικές ικανότητες (European Commission, 2016) και σε συνεχή ενημέρωση των αλλαγών κατασκευής, χειρισμού και συντήρησης. Παράλληλα, οι τεχνολογίες αυτοματισμού επηρεάζουν τα παραδοσιακά μοντέλα παραγωγής και παραγωγικότητας, και απλουστεύουν τις διαδικασίες των αλυσίδων εφοδιασμού, καθώς και τους τρόπους επικοινωνίας, οργάνωσης και διάθεσης στην αγορά. (Wei, Gao et al. 2015).

Σύμφωνα με μελέτη του ευρωπαϊκού οργανισμού *European Centre for the Development of Vocational Training – CEDEFOP (2019)*, για τον αντίκτυπο των νέων τεχνολογιών στην απασχόληση, τις μεταβαλλόμενες ανάγκες δεξιοτήτων και την αναντιστοιχία δεξιοτήτων, οι οδηγοί και οι χειριστές οχημάτων ανήκουν στα επαγγέλματα, στα οποία ο κίνδυνος αυτοματισμού είναι ιδιαίτερα υψηλός. Εντούτοις, παρά την αναμενόμενη μείωση της απασχόλησης, θα εξακολουθούν να υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης, αλλά με υψηλότερα επίπεδα προσόντων και νέων δεξιοτήτων, ώστε να ανταποκρίνονται στα νέα μηχανήματα και τις τεχνολογίες.

Το επάγγελμα του χειριστή Μηχανημάτων Έργου εντάσσεται στην ομάδα επαγγελματιών «*Drivers and vehicle operators*» (οδηγοί μηχανών έλξης, μοτοσικλετών, λεωφορείων και τραμ, βαρέων οχημάτων και φορτηγών, χειριστές αγροτικών κινητών μηχανημάτων και δασοκομίας, χειριστές χωματουργικών και συναφών μηχανημάτων), η διαφοροποίηση των οποίων συνδέεται με τα χαρακτηριστικά και τις ικανότητες του κάθε μηχανήματος. Η τεχνολογική πρόοδος, θα επηρεάσει υπό διαφορετικές οπτικές γωνίες τα επιμέρους επαγγέλματα αυτής της ομάδας (CEDEFOP, 2019). Οι χειριστές των μηχανημάτων έργου θα προσαρμόζονται όλο και περισσότερο στα προηγμένα και ελεγχόμενα από υπολογιστή μηχανήματα και οχήματα, οπότε η γνώση και η εξοικείωση με τις

νέες τεχνολογίες θα είναι όχι μόνο αναγκαία, αλλά και επιβεβλημένη.

Επίσης, η αυξανόμενη ζήτηση για «πράσινες δεξιότητες», η οποία απορρέει από την υποχρέωση της εφαρμογής των κανόνων περιβαλλοντικής βιωσιμότητας θα επηρεάσει σταδιακά και το επάγγελμα των οδηγών / χειριστών Μηχανημάτων Έργου τόσο λόγω του τύπου οχημάτων και μηχανημάτων έργου όσο και από τη λειτουργική χρήση αυτών [ILO, 2012]. Η βιώσιμη και έξυπνη ανάπτυξη, βασικός στόχος της «Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας» για την επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας το έτος 2050 με τη μείωση σε ποσοστό 90% των εκπομπών CO₂, αναμένεται να αλλάξει τον χάρτη στις μεταφορές, στα οχήματα και στα μηχανήματα έργου, με ταυτόχρονη προφανή συνέπεια την αλλαγή των επαγγελματικών περιγραμμάτων για τις δεξιότητες των οδηγών / χειριστών.

Στο πλαίσιο ευρύτερων διαδικασιών παραγωγής υψηλής ακρίβειας, η ικανότητα αξιολόγησης της ποιότητας και της απόδοσης θα είναι ζωτικής σημασίας (Davies, 2015). Η τεχνολογία βέβαια που εξελίσσεται από τις αναδυόμενες τεχνολογίες και πρακτικές συμβάλλει θετικά στην εφαρμογή «ήπιων» (soft) δεξιοτήτων, όπως είναι για παράδειγμα η αποτελεσματική επίλυση προβλημάτων και ικανότητα λήψης άμεσων αποφάσεων. Σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο ο χειριστής των Μηχανημάτων Έργου αποτελεί επαγγελματική δραστηριότητα στην οποία βρίσκουν εφαρμογή οι νέες τεχνολογικές εξελίξεις συνδυαζόμενες με τη βελτίωση της ποιότητας, την αύξηση της παραγωγικότητας και τον σεβασμό των κανόνων της κλιματικής αλλαγής. Αποτελεί πρόκληση η δυνατότητα των επαγγελματιών του κλάδου για υψηλότερα επίπεδα προσόντων και νέων δεξιοτήτων.

Στόχος της παρούσας εργασίας είναι να συνεισφέρει στον προσδιορισμό των αναμενόμενων αλλαγών στο επάγγελμα του χειριστή μηχανημάτων έργου, στον εντοπισμό των ελλείψεων σε δεξιότητες, στην ανάδειξη των αυριανών προκλήσεων του επαγγέλ-

ματος, αλλά και στην αφύπνιση του κλάδου για την προώθηση εξειδικευμένων προγραμμάτων κατάρτισης. Παράλληλα, επιχειρεί να εκτιμήσει τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και να προσδιορίσει τις βασικές αλλαγές που θα απαιτηθούν για την προσαρμογή στην τεχνική πρόοδο του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου.

Βασικά δεδομένα και πηγές

α. Διεθνές Πλαίσιο

Οι αναφορές στο επάγγελμα των χειριστών μηχανημάτων έργου ακολουθούν το ευρωπαϊκό σύστημα ταξινόμησης δεξιοτήτων, ικανοτήτων, προσόντων και επαγγελματιών ESCO¹, το οποίο ακολουθεί την Διεθνή Τυποποιημένη Ταξινόμηση Επαγγελματιών (ISCO) της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ILO)².

Στο εργαλείο ESCO, οι χειριστές των μηχανημάτων έργου και εγκαταστάσεων, ανήκουν στην ομάδα «8 Plant and machine operators and assemblers» και στην υποομάδα «834 Mobile plant operators», και προσδιορίζονται από το ότι οδηγούν, φροντίζουν, χειρίζονται και παρακολουθούν μηχανοκίνητα μηχανήματα ή εξοπλισμούς ειδικού σκοπού που χρησιμοποιούνται για την ανύψωση ή μετακίνηση βαρέων αντικειμένων, για καθαρισμό, για σκάψιμο, για μετακίνηση και διαμόρφωση εδαφών, βράχων και παρόμοιων υλικών κ.λπ. Οι εργασίες που εκτελούνται από τους χειριστές μηχανημάτων έργου περιλαμβάνουν συνήθως και την προετοιμασία και τοποθέτηση της εγκατάστασης σε λειτουργία, τη ρύθμιση της ταχύτητας, του ύψους και του βάθους των εργαλείων, τη λειτουργία της κινητής μονάδας, τον χειρισμό εξαρτημάτων για την ανύψωση, αιώρηση και απελευθέρωση δέντρων, κορμών και άλλων βαριών αντικειμένων ή υλικών, την παρακολούθηση σταθερών ή κινητών ανυψωτικών γερανών, τις εργασίες κατασκευής, μεταφοράς και αποθήκευσης, καθώς επίσης τη συντήρηση και την εκτέλεση μικροεπισκευών στα μηχανήματα.

1 <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>

2 <https://www.ilo.org/public/english/bureau/stat/isco/isco88/8.htm>

Τα επαγγέλματα της υποομάδας αυτής ταξινομούνται στις ομάδες: «8341 Κινητά μηχανήματα σε αγροτικές και Δασοκομικές Εγκαταστάσεις», «**8342** Χειριστές σε χωματουργικές εργασίες και άλλες συναφείς δραστηριότητες», «**8343** Χειριστές γερανών, ανυψωτικών μηχανών και εγκαταστάσεων» και «**8344** Χειριστές ανυψωτικών φορτηγών». Για τις αλλαγές στο επάγγελμα του χειριστή μηχανημάτων έργων βασική πηγή άντλησης πληροφοριών αποτέλεσαν οι Διεθνείς Οργάνωση Εργασίας (ILO) και ο ευρωπαϊκός οργανισμός CEDEFOP.

Με βάση τα δημοσιευμένα στοιχεία του CEDEFOP ⁽²⁾ στο forecast για τις ανάγκες σε δεξιότητες στην επαγγελματική ομάδα «*Drivers and vehicle operators*», απασχολήθηκαν περίπου 9 εκατομμύρια άνθρωποι ως οδηγοί ή χειριστές οχημάτων (2018) με το 75% των θέσεων εργασίας να κατανέμεται στους τομείς των μεταφορών, της μεταποίησης και του χονδρικού - λιανικού εμπορίου. Το υψηλότερο μερίδιο οδηγών και χειριστών βρίσκεται στον τομέα των μεταφορών (54%), με άλλα σημαντικά ποσοστά να βρίσκονται στη μεταποίηση (11%) και στο χονδρικό και λιανικό εμπόριο (10%).

Αντίστοιχα έως το έτος 2030 προβλέπεται ζήτηση περίπου πέντε (5) εκατομμυρίων θέσεων εργασίας, η οποία οφείλεται στην ανάγκη αντικατάστασης εργαζομένων. Από την ανάλυση των στοιχείων προκύπτει έντονη ανισορροπία στο εργατικό δυναμικό των φύλων, με προφανή υπεροχή των ανδρών. Παράλληλα, το επάγγελμα αντιμετωπίζει εκτεταμένες δυσκολίες στην πρόσληψη εργαζομένων, λόγω της φύσης των θέσεων εργασίας, των ωρών εργασίας, αλλά και των επιπέδων αμοιβών.

Τα βασικά τρία (3) καθήκοντα και δεξιότητες των οδηγών και χειριστών κινητών εγκαταστάσεων στον χώρο εργασίας είναι η εργασία ρουτίνας, η δημιουργικότητα και ανάλυση και αυτονομία. Περίπου τα δύο τρίτα κατείχαν μεσαίου επιπέδου προσόντα. Το μερίδιο των εργαζομένων υψηλής ειδίκευσης αναμένεται να αυξηθεί. Το ποσοστό

των εργαζομένων με χαμηλά προσόντα στο επάγγελμα προβλέπεται να μειωθεί.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι επισημάνσεις της μελέτης της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ILO, 2019) για τις αλλαγές στα επαγγέλματα λόγω της κλιματικής αλλαγής, η οποία βασίσθηκε σε εκτιμήσεις 32 χωρών. Προσδιορίζονται οι αλλαγές στα επαγγέλματα έως το 2030 (*ζήτηση, απώλεια θέσεων, δεξιότητες*) μέσα από την εξέταση δύο σεναρίων, της ενεργειακής μετάβασης και της κυκλικής οικονομίας. Ειδικότερα για το επάγγελμα των χειριστών μηχανημάτων έργου εκτιμάται ότι ανήκει στα επαγγέλματα με τη δημιουργία μεγάλου αριθμού νέων θέσεων εργασίας. Η απώλεια θέσεων εργασίας εκτιμάται άνω των 300.000 θέσεων. Στο σενάριο της ενεργειακής μετάβασης, η απώλεια θέσεων αφορά ανακατανομή σε νέες θέσεις εργασίας στα ίδια επαγγέλματα σε άλλους κλάδους.

Στο σενάριο της κυκλικής οικονομίας μεγάλο ποσοστό εργαζομένων ενδέχεται να αντιμετωπίσει απώλειες θέσεων εργασίας και να μην μπορεί να αναζητήσει ισοδύναμες κενές θέσεις στην ίδια εργασία (εργαζόμενοι στην εξόρυξη, την κατασκευή, τη μεταποίηση και τις μεταφορές).

Τα επίπεδα προσόντων θα αλλάξουν λόγω της αυξανόμενης πολυπλοκότητας των μηχανημάτων και των προϊόντων και θα περιλαμβάνουν όχι μόνο οριζόντιες (soft) δεξιότητες (*επικοινωνία, αριθμητικές γνώσεις, επίλυση προβλημάτων*) αλλά και πολύ περισσότερες ημι-τεχνικές δεξιότητες (*χειρισμός πελατών, πωλήσεις και εμπορία, επικίνδυνα υλικά, οδήγηση, γνώσεις προϊόντων και χειρισμός, προγραμματισμός*) και ορισμένες τεχνικές μεταβιβάσιμες δεξιότητες (*λειτουργία περονοφόρου ανυψωτήρα, οδοποιία, συντήρηση οχημάτων, διαχείριση και έλεγχος αποθεμάτων, επισκευή*).

β. Εθνικό πλαίσιο

Στην Ελλάδα το επάγγελμα του χειριστή μηχανημάτων έργου ανήκει στα νομοθετικά κατοχυρωμένα τεχνικά επαγγέλματα του

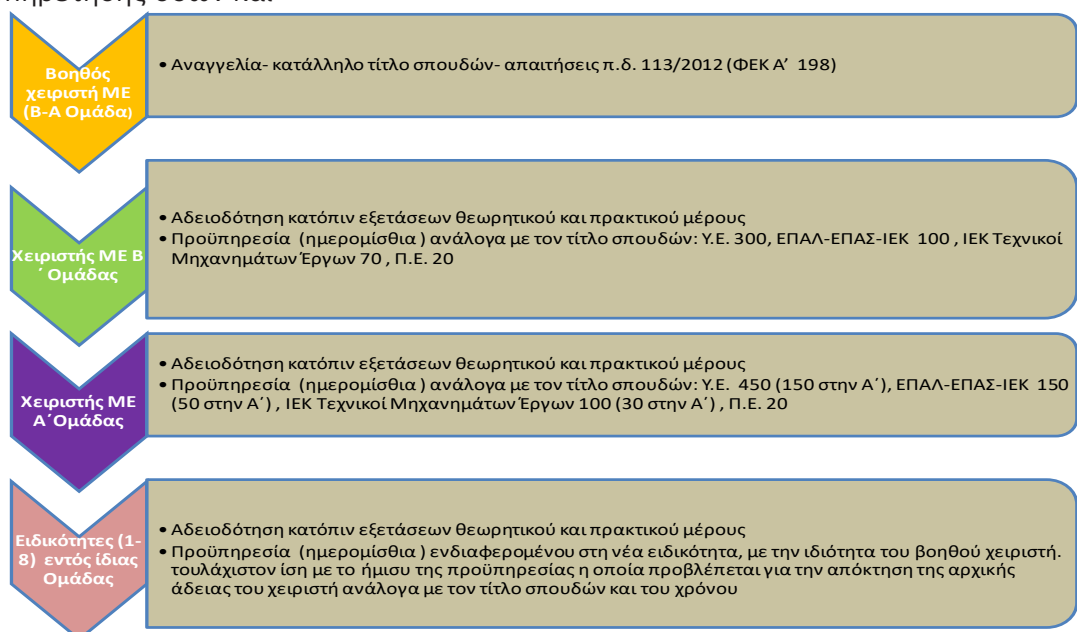
ν.3982/2011⁽⁴⁾ και υπόκειται στις διατάξεις του Προεδρικού Διατάγματος 113/2012 το οποίο εκδόθηκε βάση απαίτησης του νόμου αυτού. Το επαγγελματικό περίγραμμα του χειριστή μηχανημάτων έργου έχει αναπτυχθεί και πιστοποιηθεί από τον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού – ΕΟΠΠΕΠ⁽⁵⁾ και προηγείται του νέου θεσμικού πλαισίου.

Για να δραστηριοποιηθεί κάποιος επαγγελματίας στην Ελλάδα ως χειριστής μηχανημάτων έργου απαιτείται να έχει αδειοδοτηθεί ή να αναγγείλει τη δραστηριότητά του στην αρμόδια Διεύθυνση της Περιφερειακής Ενότητας στην οποία διαμένει ή δραστηριοποιείται.

Με βάση τις καθορισμένες από το ΠΔ 113/2012 κατηγορίες ειδικότητων διακρίνονται συνολικά οκτώ ειδικότητες που περιλαμβάνουν τον χειρισμό ενός πλήθους μηχανημάτων έργου που διακρίνονται μεταξύ τους από τον λειτουργικό σκοπό των αντίστοιχων μηχανημάτων.

- 1 : εκσκαφής και εν γένει χωματουργικά μηχανήματα
- 2 : μηχανήματα ανύψωσης και μεταφοράς φορτίων ή προσώπων
- 3 : μηχανήματα οδοστρωσίας
- 4 : μηχανήματα εξυπηρέτησης οδών και αεροδρομίων
- 5 : μηχανήματα υπόγειων έργων και μεταλλείων
- 6 : μηχανήματα έλξης
- 7 : μηχανήματα διάτρησης και κοπής εδαφών
- 8 : ειδικές εργασίες

Σχήμα 1:
Προϋποθέσεις εξέλιξης στο επάγγελμα.

ανύψωσης.

Από πλευράς ισχύος τα μηχανήματα έχουν κατηγοριοποιηθεί στην:

Ομάδα Α: Μηχανήματα με κινητήρες εσωτερικής καύσης ή με ηλεκτρικούς κινητήρες, συνολικής ισχύος άνω των 120 KW και στην

Ομάδα Β: Μηχανήματα με κινητήρες εσωτερικής καύσης ή με ηλεκτρικούς κινητήρες, συνολικής ισχύος μέχρι 120 KW.

Στην εξέλιξη του επαγγέλματος διακρίνονται τρεις βαθμίδες:

- α) Βοηθός χειριστή μηχανημάτων έργου
- β) Χειριστής μηχανημάτων έργου ομάδας Β
- γ) Χειριστής μηχανημάτων έργου ομάδας Α.

Κάθε νεοεισερχόμενος στον κλάδο, εφόσον τηρεί τις προϋποθέσεις εκπαίδευσης και προϋπηρεσίας, μπορεί αρχικά να αναγγείλει τη δραστηριοποίησή του ως βοηθός χειριστής και στη συνέχεια μπορεί να δώσει εξετάσεις για την άνοδό του στην επαγγελματική Ομάδα Β ή/και Ομάδα Α. Επίσης, μπορεί να επεκτείνει την άδειά του κατόπιν εξετάσεων εντός των οκτώ (8) ειδικότητων. Το Σχήμα 1 αναφέρει τις προϋποθέσεις αδειοδότησης ανά εκπαιδευτική βαθμίδα.

4 <https://www.ggb.gr/el/node/554>

5 <https://www.eoppep.gr/index.php/el/structure-and-program-certification/workings/katalogos-ep?>

γ. Ανάλυση και προσδιορισμός των αναγκών της αγοράς

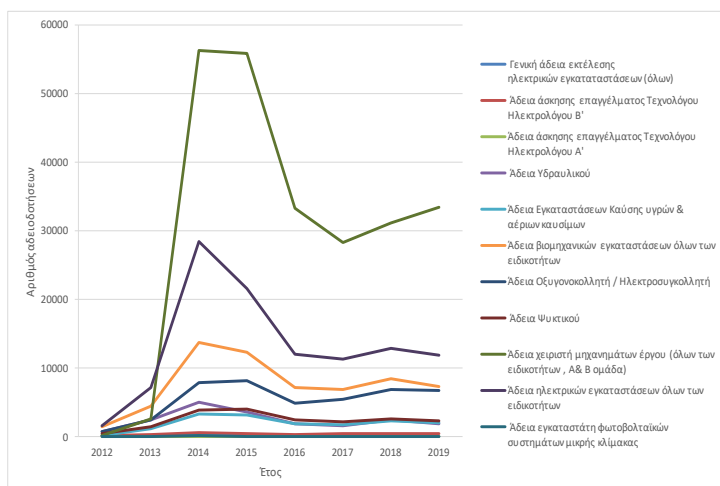
Κύρια βάση δεδομένων για το σύνολο των αδειοδοτημένων τεχνικών επαγγελματιών στη χώρα μας αποτελεί το Μητρώο Τεχνικών Επαγγελματιών. Παρά τις ελλείψεις αποτελεί αξιόπιστη πηγή πληροφόρησης για τον πληθυσμό και τα χαρακτηριστικά στοιχεία του κάθε τεχνικού επαγγέλματος και μπορεί να μετεξελιχθεί σε σημαντική πηγή δεδομένων, αν συνδυασθεί με νέα ψηφιακά εργαλεία.

Από τα στοιχεία του Μητρώου ο αριθμός επαγγελματιών αδειών για το χρονικό διάστημα 2012 – 2019 ανά επαγγελματική βαθμίδα και για τις οκτώ (8) ειδικότητες ήταν:

Αναγγελία άδειας βοηθού χειριστή μηχανημάτων έργου:	144.172	60%
Άδειες χειριστού μηχανημάτων έργου ομάδας Α	56.778	23%
Άδειες χειριστού μηχανημάτων έργου ομάδας Β	40.225	17%

Πίνακας 1: Αριθμός αδειών χειριστών μηχανημάτων έργου και ποσοστά.

Από τα στοιχεία του Πίνακα 1 διαπιστώνεται ότι η βαθμίδα του βοηθού χειριστή περιλαμβάνει μεγάλο αριθμό επαγγελματιών. Ο βοηθός χειριστής εκπαιδεύεται από αδειοδοτημένο χειριστή, ο οποίος τον επιβλέπει στην εργασία του. Η διαφορά μεταξύ του αριθμού αναγγελιών και του αριθμού αδειο-

Σχήμα 2: Τάση αδειοδοτήσεων όλων των γενικών κατηγοριών τεχνικών δραστηριοτήτων.

δοτήσεων αποτελεί ένδειξη δυσκολίας στην εξέλιξη του βοηθού χειριστή, η οποία συνδέεται με τον χρόνο προϋπηρεσίας, ο οποίος θεωρείται **ιδιαίτερα υψηλός**.

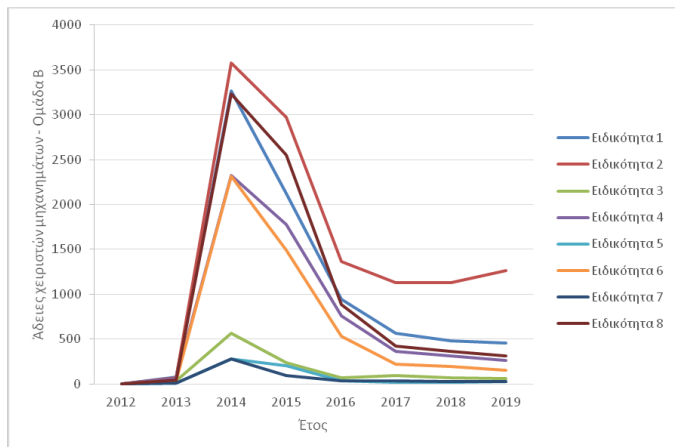
Ενδιαφέρον παρουσιάζει η υψηλή τάση στην αδειοδότηση χειριστών μηχανημάτων έργου σε σχέση με τις υπόλοιπες γενικές κατηγορίες τεχνικών επαγγελματιών δραστηριοτήτων, όπως προκύπτει από το Σχήμα 2. Οι αδειοδοτήσεις των χειριστών μηχανημάτων έργου αντιπροσωπεύουν σχεδόν το 47% των συνολικών αδειοδοτήσεων. Ακολουθούν οι αδειοδοτήσεις των τεχνικών για τις ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις με ποσοστό 29% και οι αδειοδοτήσεις για τεχνικούς βιομηχανικών εγκαταστάσεων με ποσοστό 12%.

Η κατανομή των δεδομένων στο διάγραμμα του Σχήματος 2, μπορεί να ερμηνευτεί ως αποτέλεσμα του νέου νομοθετικού πλαισίου. Κατά τα έτη εφαρμογής τους, 2012 και 2013, ο αριθμός των αδειών ήταν περιορισμένος λόγω εφαρμογής των νέων διαδικασιών στη χορήγησή τους. Τα επόμενα δύο (2) χρόνια, 2014 και 2015, παρατηρείται μεγάλη αυξητική τάση λόγω της αντιστοίχισης των παλαιών αδειών στο νέο πλαίσιο. Τα επόμενα έτη από το 2017 έως το 2019 σταθεροποιείται σταδιακά ο αριθμός των αδειοδοτήσεων, με σημαντική αυξητική τάση για τη δραστηριότητα του χειριστή μηχανημάτων έργου.

Η τάση αδειοδότησης χειριστών για τις ειδικότητες 1 έως 8 αποτυπώνεται στο Σχήμα 3 (Ομάδα Β) και στο Σχήμα 4 (ομάδα Α).

Για την Ομάδα Β, διαπιστώνεται ότι στην κατηγορία «2. ανύψωσης και μεταφοράς φορτίων ή προσώπων» έχουν χορηγηθεί οι περισσότερες άδειες και ακολουθούν οι κατηγορίες «8. Ειδικές εργασίες ανύψωσης» και «1 εκσκαφής και εν γένει χωματουργικές». Για την Ομάδα Α οι περισσότερες άδειες έχουν χορηγηθεί στην Ειδικότητα «1. εκσκαφής και εν γένει χωματουργικές» και ακολουθούν οι κατηγορίες 2 και 8.

Από την επεξεργασία των στοιχείων του Μητρώου Τεχνικών Επαγγελματιών προκύπτει ότι το επάγγελμα του χειριστή μηχανημάτων έργου έχει μεγάλο οικονομικό αντίκτυπο στην αγορά εργασίας (47% επί του συνόλου).

Σχήμα 3: Διαχρονική εξέλιξη αδειών χειριστών μηχανημάτων έργου Ομάδας Β.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον υπάρχει στις ανυψωτικές εργασίες (ειδικότητες 2 και 8) καθώς και στις εργασίες εκσκαφής και εν γένει χωματουργικές εργασίες (ειδικότητα 1).

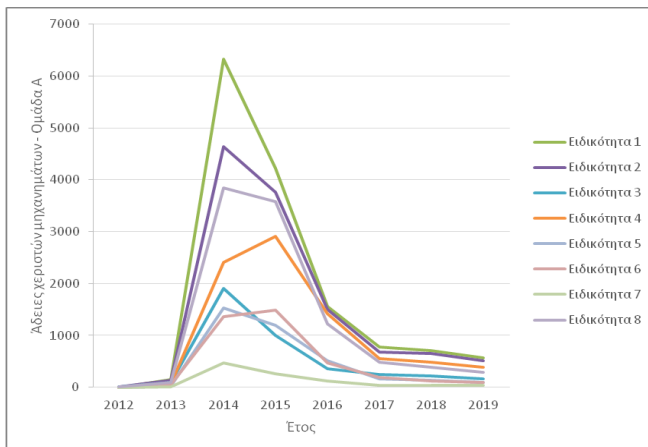
δ. Προσδιορισμός αναγκών της αγοράς και αντιστοίχιση δεξιοτήτων

Η προσέγγιση της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ILO 2015) για την μεθοδολογία της αντιστοίχισης των δεξιοτήτων είναι η εξής.

- εντοπισμός των σχετικών δεδομένων και εργαλείων
- «μετάφραση» των δεδομένων σε δείκτες, τάσεις και σενάρια
- ανάλυση των δεδομένων και
- προετοιμασία των στρατηγικών σε άμεση αλληλεπίδραση με βασικούς ενδιαφερόμενους και
- δημιουργία των θεσμικών ρυθμίσεων.

Τα παραπάνω κριτήρια ευνοούν την αντιστοίχιση της ζήτησης και της προσφοράς δεξιοτήτων μέσω συστηματικού κοινωνικού διαλόγου, ο οποίος αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της πρόβλεψης των αναγκών στις επαγγελματικές δεξιότητες.

Για τον προσδιορισμό των αναγκών της αγοράς στην Ελλάδα αναζητήθηκαν στοιχεία από αξιόπιστες πηγές (CEDEFOP, στατιστικά στοιχεία, μελέτες κ.ά.) για επιμέρους σημαντικούς τομείς σχετικά με το επάγγελμα. Από τα στοιχεία που συλλέχθηκαν, εκτιμήθη-

Σχήμα 4. Διαχρονική εξέλιξη αδειών χειριστών μηχανημάτων έργου ομάδας Α.

καν οι ανάγκες σε δεξιότητες σε επιμέρους τομείς.

Η αξιολόγηση των μελλοντικών προοπτικών στην αγορά εργασίας και της εκτιμώμενης πιθανότητας στην ανισορροπία μεταξύ ζήτησης και προσφοράς σε δεξιότητες παραμένει καίριας σημασίας για την εξέλιξη του επαγγέλματος. Συνήθως, η ζήτηση συνδέεται με την οικονομική δραστηριότητα, ενώ η προσφορά εξαρτάται από τα χαρακτηριστικά του πληθυσμού ενός επαγγέλματος και της εκπαίδευσης.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις του CEDEFOP (2019) για την Ελλάδα δραστηριοποιούνται συνολικά 197.500 οδηγοί και χειριστές μηχανημάτων έργου με το ποσοστό των γυναικών να ανέρχεται μόλις σε 3,1%. Οι μελλοντικές θέσεις εργασίας έως το 2030 εκτιμώνται σε 115.700 με αντικατάσταση 88.000 θέσεων εργασίας ενώ οι χαμένες θέσεις εργασίας σε 27.700. Οι τρεις κορυφαίοι τομείς για την απασχόληση στο επάγγελμα είναι οι μεταφορές, η αποθήκευση (51,9%), η μεταποίηση (10,9%) και το χονδρικό και λιανικό εμπόριο (10,7%). Ακολουθεί ο τομέας των κατασκευών (4,9%). Το ποσοστό απασχολούμενων οδηγών και χειριστών ανάλογα με το επίπεδο εκπαίδευσης είναι: 28,9% χαμηλό, 65,2% μεσαίο και 6,0% υψηλό. Η ηλικιακή κατανομή των επαγγελματιών είναι: 62,4% για τις ηλικίες «25-49», 33,7% για ηλικίες μεταξύ «50-64» και 2,8% για ηλικίες μεταξύ «15-24».

Το επάγγελμα χειριστής μηχανημάτων έρ-

γου βρίσκει εφαρμογή σε ευρύτατο πλαίσιο δραστηριοτήτων, όπως στην εξορυκτική βιομηχανία και στον τομέα παραγωγής πρώτων υλών, σε βιομηχανικές μονάδες και εγκαταστάσεις, στον κατασκευαστικό τομέα, στις μεταφορές, στην διαχείριση, την αποθήκευση και την διακίνηση υλικών και προϊόντων, στην παραγωγή ενέργειας κ.λπ. Επίσης μεγάλος αριθμός χειριστών απασχολείται στον δημόσιο τομέα, στις Περιφέρειες και στους Δήμους της χώρας, σε επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας και δημοσίου συμφέροντος, στα λιμάνια, αεροδρόμια κ.α.

ii) Εξορυκτική Βιομηχανία

Η περάτωση της λιγνιτοπαραγωγικής δραστηριότητας, η οποία αποτελεί κύρια προτεραιότητα της χώρας, θα επηρεάσει σημαντικά το επάγγελμα του χειριστή μηχανημάτων έργου, με απώλεια θέσεων εργασίας. Εκτιμάται ότι θα υπάρξει απώλεια περίπου 1400 θέσεων «Οδηγών –χειριστών» (ΣΔΑΜ, 2021).

Στο πλαίσιο της δίκαιης μετάβασης των περιοχών που εξαρτώνται από τον λιγνίτη (Πισσαρίδης & άλλοι, 2020) όπως και για την επίτευξη του μακροπρόθεσμου στόχου της κλιματικής ουδετερότητας μέχρι το έτος 2050, αναμένονται νέες θέσεις εργασίας στην επαγγελματική δραστηριότητα χειριστών μηχανημάτων έργου, τόσο από τα επενδυτικά έργα για βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας όσο και με την περαιτέρω ανάπτυξη

ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) και τα δίκτυα ενέργειας. Εκτός από τα επενδυτικά αυτά έργα, θέσεις εργασίας αναμένεται να δημιουργηθούν και στους άλλους τομείς της εξορυκτικής βιομηχανίας, καθώς η χώρα μας διαθέτει αξιόλογα αποθέματα ορυκτών πρώτων υλών, όπως μάρμαρο, περλίτη, μπετονίτη, βωξίτη και άλλα λατομικά και βιομηχανικά ορυκτά και μεταλλεύματα.

Στην εξορυκτική βιομηχανία οι χειριστές μηχανημάτων έργου κατέχουν άδεια της 5ης ειδικότητας, η οποία περιλαμβάνει 6 κατηγορίες μηχανημάτων. Οι δύο (2) κατηγορίες αφορούν εξαιρετικά μεγάλα μηχανήματα έργου, περιορισμένου αριθμού και εγκατεστημένα σε συγκεκριμένους, διακριτούς χώρους όπως στην Κοζάνη και την Μεγαλόπολη (φωτογραφία 1). Οι άλλες κατηγορίες μηχανημάτων διανοίξεως στοών και σηράγγων (αουραίοι) σπανίζουν στα υπόγεια έργα (κυρίως σήραγγες - μετρό), λόγω της αρνητικής οικονομικής συγκυρίας, η οποία έχει οδηγήσει σε περιορισμό υλοποίησης έργων υποδομών. Τα μηχανήματα εκσκαφής και φόρτωσης σε υπόγεια έργα μεταλλείων έχουν διαφορετική κατανομή στην ελληνική επικράτεια.

Για τον λόγο αυτόν καθίσταται χρήσιμη η ύπαρξη ευέλικτων και εξειδικευμένων προγραμμάτων κατάρτισης για την απόκτηση των απαραίτητων νέων δεξιοτήτων (ψηφιακές, πράσινες, logistics κ.ά.). Ακόμη, θα πρέπει να επανεξετασθεί η νομοθεσία για την κατάταξη των μηχανημάτων έργου ως προς την ειδικότητα 5.

ii) Λιμάνια

Σημαντικός τομέας για το επάγγελμα του χειριστή μηχανημάτων έργου αποτελεί και ο τομέας των μεταφορών και ειδικότερα τα λιμάνια. Η Ελλάδα με τα 130 λιμάνια που διαθέτει θα μπορούσε να αποτελέσει δυναμική αγορά εργασίας για το επαγγελματικό μέλλον του χειριστή μηχανημάτων έργου, εφόσον βέβαια πραγματοποιηθούν αντίστοιχα επενδυτικά έργα, όπως στον τομέα της ενέργειας.

Σήμερα εταιρείες που δεν τελούν υπό τον έλεγχο του ελληνικού δημοσίου, διαχειρίζο-

Φωτογραφία 1: Μηχανήματα έργου 5ης Ειδικότητας (6)

νται δύο λιμενικές υποδομές (Θεσσαλονίκη - ΟΛΘ και Πειραιάς - ΟΛΠ), ενώ δέκα λιμενικές υποδομές με τον χαρακτήρα ανώνυμων εταιριών βρίσκονται σε διαδικασία ιδιωτικοποίησης. Στους ΟΛΘ και ΟΛΠ που υλοποιούνται επενδυτικά προγράμματα καταγράφεται άνοδος δραστηριότητας, αλλά περιορίζεται από την ελλιπή διασυνδεσιμότητα με τις υποδομές μεταφορών και από τις απαραίτητες τελωνειακές διαδικασίες. Επίσης, αναμένονται επενδύσεις για αναβάθμιση των εξαγωγικών λιμανιών της χώρας για βελτίωση των υποδομών τους, οι οποίες θα μειώσουν το κόστος εξαγωγών - εισαγωγών και την λειτουργία τους ως διαμετακομιστικό κόμβο. Υπολογίζεται ότι η αναβάθμιση μόνο των οκτώ μεγάλων εξαγωγικών λιμανιών θα συμβάλλει σε αύξηση του ΑΕΠ κατά 0,5 δισεκατομμύρια ευρώ περίπου το χρόνο (Πισσαρίδης & ά., 2020).

Από τα στοιχεία της Ένωσης Λιμένων Ελλάδος (ΕΛΕ, 2021) το λιμάνι του Πειραιά παρουσιάζει σημαντική ανοδική τάση στην διαχείριση εμπορευματοκιβωτίων (TEUs) κατά τα έτη 2010 και 2019 που φθάνει το ποσοστό του 553.8%. Διαθέτει 38 γερανογέφυρες, εκ των οποίων οι 23 είναι για super post panamax πλοία. (<http://www.olp.gr/en/investor-information/olp-share>, <http://www.pct.com.gr/content.php?id=1>)

Η χρήση σύγχρονου εξοπλισμού αποτελεί κρίσιμο παράγοντα στην ανταγωνιστικότητα των λιμανιών. Ο ανταγωνισμός οδηγεί σε νέα επενδυτικά έργα με την χρήση γερανών μεγαλύτερου μεγέθους και υψηλότερης τεχνολογίας για την διαχείριση των χώρων αποθήκευσης των εμπορευματοκιβωτίων και των συστημάτων μεταφοράς (Irsha, 2001). Προϋπόθεση για τη μετεξέλιξη των λιμανιών σε υποδομές τέταρτης γενιάς είναι η πλήρης αυτοματοποίηση της λειτουργίας των τερματικών σταθμών και η μετατροπή τους σε τμήματα ενός ολοκληρωμένου συστήματος εφοδιαστικής αλυσίδας (Marlow B. et.al., 2003).

Τα μηχανήματα έργου που χρησιμοποιούνται στο λιμάνι του Πειραιά, ανήκουν στις

ειδικότητες 8, 2 και 1 και ενδεικτικά είναι: 1) Γερανοί ανυψωτικής ικανότητας μέχρι 10 τόνων, 2) Γερανοί ανυψωτικής ικανότητας άνω των 10 τόνων, 3) Γερανογέφυρα για φορτοεκφόρτωση εμπορευμάτων, 4) Περονόφορα οχήματα στοιβασίας μέχρι 2 τόνους, 5) Περονόφορα οχήματα στοιβασίας πάνω από 2 τόνους, 6) Ελκυστήρες (τρακτέρ), 7) Οδοστρωτήρες, 8) Σκαπτικά μηχανήματα, 9) Κινητοί γερανοί για σύνδεση και αποσύνδεση κλιμάκων, 10) Ατέρμονες ταινίες μεταφοράς και αναβατόρια, 11) Αεροσυμπιεστές, ηλεκτροπαραγωγά ζεύγη και 12) Πλωτοί γερανοί.

Φωτογραφία 2: Γερανογέφυρες στο λιμάνι του Πειραιά (?)

Η ασφαλής και σωστή χρήση των γερανογεφυρών είναι καθοριστικής σημασίας. Η εμπειρία, οι γνώσεις και οι δεξιότητες του χειριστή έχουν βαρύνουσα σημασία για την αποφυγή των ατυχημάτων. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η ανάγκη του ελέγχου και της συντήρησης των γερανογεφυρών, λόγω της αυξημένης διάβρωσης των εξαρτημάτων και των επιφανειών από την εγγύτητα με το θαλασσινό νερό και τους συνεχείς κύκλους εργασιών που επακόλουθα οδηγούν σε αυξημένη φθορά. Οι γερανοί εξυπηρέτησης λιμένων ανήκουν στην κατηγορία υψηλού κινδύνου Υ1 κατά την κατάταξη των ανυψωτικών μηχανημάτων σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση 15085/593/2003 (ΦΕΚ Β' 1186) και υπόκεινται σε αρχικό έλεγχο και επανέλεγχο από διαπιστευμένους φορείς ελέγχου.

Λόγω των αναμενόμενων επενδύσεων και των αυξημένων αναγκών στα λιμάνια και γενικότερα στην τομέα των μεταφορών - αποθήκευσης, αναμένεται να υπάρξει ζήτηση για χειριστές μηχανημάτων έργου, με δεξιότητες μεσαίου και υψηλού επιπέδου που θα αφορά σε εξειδικευμένες διαδικασίες χειρισμού και ειδικές συνθήκες εργασίας (αυξομειούμενος φόρτος εργασίας). Η ζήτηση θα αφορά στις ειδικότητες 1, 2, 3 και 8 του προεδρικού διατάγματος 113/2011. Τούτο οδηγεί στην ανάγκη κατάρτισης εξειδικευμένων προγραμμάτων για την απόκτηση κατάλληλων δεξιοτήτων με ιδιαίτερη έμφαση σε θέματα υγείας, ασφάλειας και τεχνικών κανονισμών για ανυψωτικές και μεταφορικές εργασίες.

iii) Κατασκευαστικός τομέας

Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας για χειριστές μηχανημάτων έργου αναμένεται στον κατασκευαστικό τομέα. Η ανάπτυξη υποδομών και των άλλων κατασκευαστικών έργων αποτελεί βασική προτεραιότητα σε όλα τα επίσημα κείμενα αναπτυξιακής πολιτικής στην Ελλάδα, σε πεδία όπως οι υποδομές μεταφορών, εφοδιαστικής αλυσίδας, ενέργειας και επικοινωνίας, η οδική ασφάλεια και η αστική κινητικότητα, η πράσινη ανάπτυξη και η περιβαλλοντική αναβάθμιση, οι ψηφιακές τεχνολογίες και συστήματα, η διαχείριση απορριμμάτων, η ενεργειακή αναβάθμιση κτηρίων, η απολιγνιτοποίηση, η ανάπτυξη συστημάτων κυκλικής οικονομίας και η ενίσχυση βασικών τουριστικών υποδομών με έμφαση στην προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος (IOBE, 2021).

Η δραστηριότητα στις κατασκευές συνδέε-

ται άρρηκτα με τη χρήση μηχανημάτων έργου. Αποτελεί οικονομική δραστηριότητα που αφορά σε δημιουργία, ανακαίνιση, επισκευή και συντήρηση ή στην επέκταση πάγιων περιουσιακών στοιχείων με τη μορφή κτιρίων και έργων μηχανικού, κατασκευές δημοσίων έργων, όπως δρόμοι, γέφυρες, φράγματα κ.λπ. Παράλληλα ο κλάδος συμβάλει ενεργά στη χρήση και κατανάλωση υλικών και προϊόντων που ενδυναμώνουν άλλους τομείς της οικονομίας.

Ο εξοπλισμός αποτελεί ένα από τα κύρια αντικείμενα της κατασκευαστικής δραστηριότητας. Όπως αναπτύχθηκε στην εισαγωγή, οι νέες τεχνολογίες επηρεάζουν ιδιαίτερα την διαδικασία της συντήρησης του εξοπλισμού ενός εργοταξίου (Φωτογραφία 3), στον οποίο κύριο ρόλο έχουν τα μηχανήματα έργου και της παραγωγικότητάς του. Η συντήρηση αφορά στο σύνολο των προγραμμάτων και των μεθόδων που μπορούν να ανακαλύπτουν την έναρξη των βλαβών στον εξοπλισμό και που βοηθούν: α) στη διατήρηση της καλής λειτουργίας, β) στην ελαχιστοποίηση της εκτός λειτουργίας παραμονής του εξοπλισμού και γ) στην αύξηση της αξιοπιστίας και της διαθεσιμότητας του εξοπλισμού, με γνώμονα το ελάχιστο κόστος.

Συνεπώς, η ανάπτυξη του κατασκευαστικού τομέα θα επιφέρει ζήτηση σε επαγγελματίες χειριστές μηχανημάτων έργου με αυξημένες δεξιότητες (μέτριο και υψηλό επίπεδο δεξιοτήτων - ψηφιακών, πράσινων κ.λπ.) σε μηχανήματα έργου όλων των ειδικοτήτων (1-8). Κρίσιμο σημείο αποτελεί η αύξηση της παραγωγικότητας των μηχανημάτων έργου και οι εξελιγμένες διαδικασίες συντήρησης.

iv) Πρόσθετα στοιχεία

Στην εξέταση των αναγκών της αγοράς πρέπει να συνεκτιμηθούν στοιχεία για τα επίπεδα δεξιοτήτων στην Ελλάδα. Σύμφωνα με τον δείκτη Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας (DESI) η Ελλάδα, το 2020, αναφορικά με τις ψηφιακές δεξιότητες κατατάσσεται 27η από τα κράτη-μέλη της ΕΕ, με βαθμολογία 37,3 έναντι 52,6 του ΜΟ. Επίσης, η Ελλάδα έχει χαμηλότερες επιδόσεις σε σχέση με άλλες χώρες της ΕΕ στους περισσότερους από

Φωτογραφία 3: Εργοτάξιο κατασκευαστικού έργου.

τους δείκτες που συνθέτουν τον Ευρωπαϊκό Δείκτη Δεξιότητων, λόγω ελλιπούς αξιοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού και αναντιστοιχίας δεξιότητων (ΣΕΒ, 2020).

Η συγκριτική αξιολόγηση που διενεργείται στο πλαίσιο του World Economic Forum σε παγκόσμια κλίμακα (έκθεση του 2019) αναδεικνύει ορισμένες σημαντικές προκλήσεις. Σε σύνολο 141 χωρών η Ελλάδα βρίσκεται στην 47η θέση ως προς το σύνολο των δεξιότητων των νεοεισερχομένων στην αγορά εργασίας, έχει όμως, πολύ χαμηλότερες κατατάξεις στα κριτήρια όπως είναι η ποιότητα της επαγγελματικής εκπαίδευσης (109η θέση), οι αποδοχές και η αποδοτικότητα (109η θέση), η ευκολία ανεύρεσης εξειδικευμένου δυναμικού (64η θέση).

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat (2015), η Ελλάδα έχει εξαιρετικά χαμηλές επιδόσεις στην ενδοεπιχειρησιακή κατάρτιση, με το χαμηλότερο ποσοστό στην Ε.Ε. Μόλις το 21,7% των επιχειρήσεων παρέχουν κατάρτιση στο ανθρώπινο δυναμικό τους (ευρωπαϊκός μέσος όρος >72%). Η «σειριακή» λογική πρώτα εκπαίδευση και μετά εργασία, το μοντέλο των εκπαιδευτικών συστημάτων της προηγούμενης βιομηχανικής επανάστασης δεν μπορεί να υπηρετήσει πλέον τις εξειδικευμένες ανάγκες εργαζομένων και επιχειρήσεων (Πισσαρίδης & ά., 2020).

Στον πίνακα του Παραρτήματος Ι αποτυπώνονται οι απαραίτητες δεξιότητες σε σύνδεση με τους βασικούς παράγοντες για τις αλλαγές στο επάγγελμα.

Συζήτηση

Από την ανάλυση που προηγήθηκε προκύπτει ότι μεγάλο ποσοστό εργαζομένων δραστηριοποιείται στο επάγγελμα του χειριστή μηχανημάτων έργου, γεγονός που καθιστά το επάγγελμα άξιο προσοχής από την Πολιτεία, καθώς έχει σημαντικό αντίκτυπο στην αγορά εργασίας. Επίσης, η σημερινή αγορά εργασίας και η ζήτηση του χειριστή μηχανημάτων έργου έχει αλλάξει, ο ρυθμός αναμένεται να επιταχυνθεί, οι αναζητούμενες δεξιότητες είναι διαφορετικές και έχει αλλάξει

το γνωστικό αντικείμενο των χειριστών της προηγούμενης εικοσαετίας. Προσδιορίστηκαν οι βασικοί οδηγοί για τις αλλαγές που θα έλθουν στο επάγγελμα του χειριστή μηχανημάτων έργου και εκτιμήθηκαν οι ανάγκες σε δεξιότητες σε επιμέρους τομείς, καθώς και η αντιστοίχιση δεξιότητων με την εξειδικευμένη κατάρτιση.

Λόγω των αναμενόμενων επενδύσεων και των αυξημένων αναγκών στα λιμάνια και γενικότερα στην τομέα των μεταφορών - αποθήκευσης, αναμένεται να υπάρξει ζήτηση για χειριστές μηχανημάτων έργου, με δεξιότητες μεσαίου και υψηλού επιπέδου που θα αφορά σε εξειδικευμένες διαδικασίες χειρισμού και ειδικές συνθήκες εργασίας (αυξομειούμενος φόρτος εργασίας).

Αναμένεται ότι στην εξορυκτική βιομηχανία, όπως και στη μεταποίηση, θα υπάρξει απώλεια θέσεων εργασίας σε χειριστές μηχανημάτων έργου (απολιγνιτοποίηση – νέες τεχνολογίες), αλλά ενδέχεται σε κάποιες ιδιαίτερες περιπτώσεις να παρουσιαστούν στοιχεία ανάκαμψης. Αντίθετα, οι μεταφορές και η αποθήκευση [οδικοί άξονες, λιμάνια, αεροδρόμια], η διαχείριση και διακίνηση υλικών και προϊόντων (logistics), όπως και ο κατασκευαστικός τομέας που απασχολούν μεγάλο αριθμό χειριστών, θα έχουν σημαντική εξέλιξη, αυξάνοντας τη ζήτηση στο επάγγελμα.

Στους παραπάνω τομείς, διαμορφώνονται νέα επιχειρηματικά μοντέλα λόγω τεχνολογικών αλλαγών, περιβαλλοντικών προκλήσεων και υποχρέωσης εφαρμογής και τήρησης κανονισμών της νομοθεσίας. Τα καθήκοντα

εργασίας των χειριστών θα αλλάξουν, καθώς θα εξαρτώνται όλο και περισσότερο από τον εξειδικευμένο εξοπλισμό και από διεργασίες που βασίζονται σε Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ). Οι μελλοντικές θέσεις εργασίας θα απαιτήσουν νέες και προηγμένες δεξιότητες στη μηχανική και στις ΤΠΕ, στον χειρισμό του λογισμικού και στην κατανόηση των νέων τεχνολογικών τάσεων, όπως τα νέα αυτοματοποιημένα συστήματα και η εξελιγμένη συντήρηση.

Εκτιμώντας τις μελλοντικές ανάγκες της αγοράς, ο κλάδος πρέπει να προσελκύσει νέους χειριστές με κατάλληλο τεχνικό υπόβαθρο και να υποστηρίξει την είσοδο και γυναικών στο επάγγελμα. Η ελκυστικότητα του επαγγέλματος ενισχύεται από το γεγονός ότι οι χειριστές ως αδειοδοτημένοι εργαζόμενοι κατέχουν αυτομάτως τη δυνατότητα να εργασθούν σε άλλες χώρες της ΕΕ.

Τα νέα στοιχεία στις παραπάνω οικονομικές δραστηριότητες θα απαιτήσουν από την Πολιτεία την θέσπιση νέων κανονισμών ασφάλειας. Οι αλλαγές θα υποχρεώσουν τους επαγγελματίες του κλάδου να αναπτύξουν ή να προσαρμόσουν τις δεξιότητές τους σε κανόνες ασφαλείας πιο αυτοματοποιημένου χώρου εργασίας. Ως εκ τούτου, είναι απαραίτητη μια επικαιροποίηση των παρωχημένων γνώσεων στις ΤΠΕ και στις ειδικές τεχνολογίες κάθε τομέα, ιδίως όσον αφορά στους ηλικιωμένους επαγγελματίες. Η ικανότητα σε ξένες γλώσσες θα είναι επίσης σημαντική απαίτηση για την δικτύωση και την δημιουργία ενός πιο ανταγωνιστικού προφίλ

δεξιοτήτων των εργαζομένων στην διεθνή αγορά. Η αναβάθμιση των δεξιοτήτων των χειριστών θα συμβάλει αποτελεσματικά και στον «έξυπνο» χειρισμό, προγραμματισμό και συντήρηση των μηχανημάτων έργου και του εν γένει εξοπλισμού. Να επισημανθεί ότι η αυξημένη πολυπλοκότητα στις εργασίες αποθήκευσης/logistics θα αυξήσει τη ζήτηση για υψηλότερα προσόντα και τεχνικές, μηχανικές και γνωστικές δεξιότητες.

Εκτιμώντας τις μελλοντικές ανάγκες της αγοράς, ο κλάδος πρέπει να προσελκύσει νέους χειριστές με κατάλληλο τεχνικό υπόβαθρο και να υποστηρίξει την είσοδο και γυναικών στο επάγγελμα. Η ελκυστικότητα του επαγγέλματος ενισχύεται από το γεγονός ότι οι χειριστές ως αδειοδοτημένοι εργαζόμενοι κατέχουν αυτομάτως τη δυνατότητα να εργασθούν σε άλλες χώρες της ΕΕ. Ταυτόχρονα, οι αναβαθμισμένες δεξιότητες πρέπει να διασυνδέονται με υψηλότερες αποζημιώσεις και άλλες παροχές, καθώς και την προστασία του κλάδου από τον αθέμιτο ανταγωνισμό.

Τα ποσοτικά δεδομένα του Μητρώου είναι συμβατά με το διεθνές περιβάλλον όσον αφορά στη ζήτηση και στους τομείς δραστηριοποίησης. Ωστόσο, είναι εμφανής η ανάγκη αναβάθμισης και επικαιροποίησης του Μητρώου και η διασύνδεσή του με άλλα εθνικά στατιστικά δεδομένα, τα οποία από κοινού θα αποτελέσουν εργαλεία για την αντιστοίχιση δεξιοτήτων με ανάγκες της αγοράς εργασίας και θα τροφοδοτούν σε εθνικό επίπεδο τον μηχανισμό διάγνωσης των αναγκών σε δεξιότητες.

Διαπιστώνεται η ανάγκη νέας κατηγοριοποίησης και επικαιροποίησης των κριτηρίων κατάταξης των μηχανημάτων έργου ώστε να διευκολύνονται οι επαγγελματίες στην αδειοδότηση και στην μετακίνησή τους σε άλλη ειδικότητα, γεγονός που διευκολύνει και τις επιχειρήσεις, ιδιαίτερα τις μικρομεσαίες, να ανταπεξέλθουν στις οικονομικές επιβαρύνσεις και στις τεχνολογικές προκλήσεις.

Επειδή το επάγγελμα του χειριστή μηχανημάτων έργου είναι ρυθμιζόμενο από την Πο-

λιτεία, σημαντική μόχλευση για την ενίσχυση του κλάδου και των επιπέδων δεξιοτήτων στους επαγγελματίες πρέπει να παρέχει η ίδια η Πολιτεία μέσω των συναρμοδιών υπηρεσιών της διοίκησης σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους. Μέσω της συνεργασίας αυτής θα επιλύονται θέματα θεσμικών ρυθμίσεων για την επικαιροποίηση των επαγγελματικών περιγραμμάτων, της κατάταξης των μηχανημάτων έργου, της διασύνδεσης με τα συστήματα ταξινόμησης των ESCO και ISCO, της αντιστοίχισης των δεξιοτήτων με τις ανάγκες της αγοράς, της κάλυψης των αναγκών κατάρτισης (*πilotικά προγράμματα κατάρτισης και πιστοποίησης*), καθώς και της δικτύωσης του κλάδου σε διεθνές επίπεδο κ.ά.

Η απόκτηση δεξιοτήτων στις μεγαλύτερες ηλικιακές ομάδες θα πρέπει να αποτελέσει πρόκληση για την ελληνική κοινωνία. Η δυνατότητα αναβάθμισης των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού μέσω της πιστοποίησης των γνώσεων και των επαγγελματικών προσόντων, βάσει αναγνωρισμένων και επικαιροποιημένων προτύπων θα βοηθήσει στην ενίσχυση της κινητικότητας μεταξύ επαγγελματιών, καθώς και σε αύξηση της ανταγωνιστικότητας των ίδιων των επιχειρήσεων που τους απασχολούν. Η χαμηλή συμμετοχή του ανθρώπινου δυναμικού σε προγράμματα κατάρτισης αλλά και σε οριζόντια προγράμματα κατάρτισης, τα οποία δεν ικανοποιούν τις πραγματικές ανάγκες του κλάδου, διευρύνουν την αναντιστοιχία δεξιοτήτων και επιδρούν αρνητικά στην προσαρμοστικότητα των εργαζομένων και των επιχειρήσεων.

Θα πρέπει να επισημανθεί ότι έχουν εκπονηθεί⁽⁸⁾ μελέτες, οι οποίες εμπεριέχουν προτάσεις ενδοεπιχειρησιακών προγραμμάτων και συνεργατικών δράσεων σε τομεακό επίπεδο για αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού (*sectoral cooperation on skills*). Οι συνεργατικές δράσεις στοχεύουν στη συγκρότηση «συμμαχιών» με την συμμετοχή των ενδιαφερομένων μερών (*επαγγελματικές ενώσεις, επιχειρήσεις, επιμελητήρια, εκπαιδευτικά ιδρύματα, οργανισμοί, αρμό-*

διες αρχές) προκειμένου να προσδιορίσουν τις προτεραιότητες και τις στοχευμένες δράσεις. Η δημιουργία μίας πλατφόρμας που θα αποτελέσει καινοτομικό ψηφιακό κόμβο για τις δεξιότητες, θα συμβάλει στο όραμα της συμμαχίας και της τομεακής στρατηγικής για την ανάπτυξη δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού. Η πλατφόρμα μπορεί να λειτουργήσει και ως μέσο δικτύωσης και επικοινωνίας ομάδων ενδιαφέροντος και ανάπτυξης του τομεακού οικοσυστήματος.

Η απόκτηση δεξιοτήτων στις μεγαλύτερες ηλικιακές ομάδες θα πρέπει να αποτελέσει πρόκληση για την ελληνική κοινωνία.

Η επιτυχής μετάβαση στην οικονομία μηδενικών εκπομπών απαιτεί την ολοκληρωμένη προσέγγιση των ενδιαφερομένων μερών και αποτελεί ευνοϊκό περιβάλλον για την τόνωση της καινοτομίας στην ανάπτυξη των επαγγελματικών δραστηριοτήτων, καθώς περιλαμβάνει μεγάλες δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις σε έρευνα και καινοτομία, σε αύξηση της προσφοράς βαρέων επαγγελματικών οχημάτων μηδενικών και χαμηλών εκπομπών, σε ανάπτυξη υποδομών επαναφόρτισης και ανεφοδιασμού, σε ενσωμάτωση ενεργειακών συστημάτων, σε προμήθεια βιώσιμων υλικών, καθώς και σε ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση. Ευκαιρίες για καινοτομία στους χώρους εργασίας αποτελεί η χρήση νέων καυσίμων, τεχνολογιών κινητήρων και συστημάτων ελέγχου εκπομπών.

Ως εμπόδια στην προσπάθεια έγκαιρης προσαρμογής του κλάδου στις προκλήσεις και τις αλλαγές του επαγγέλματος προσδιορίζονται: α) η έλλειψη κατανόησης των διαταρακτικών αλλαγών για το μέλλον του επαγγέλματος β) η έλλειψη συνεργασίας των ενδιαφερομένων μερών γ) η μη ευθυγράμμιση των επιμέρους στρατηγικών των αρμόδιων εθνικών αρχών της Πολιτείας δ) η

έλλειψη εθνικής πολιτικής για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανακατάρτιση των επαγγελματιών και ε) οι περιορισμοί σε πόρους ή οι βραχυπρόθεσμες πιέσεις κερδοφορίας.

Παράλληλα, οι χειριστές θα πρέπει να αναλάβουν και οι ίδιοι την ευθύνη της επαγγελματικής τους εξειδίκευσης και να αναζητήσουν τρόπους επέκτασης των γνώσεων και των δεξιοτήτων τους με την αυτοκατευθυνόμενη μάθηση και την συνεχή ενημέρωση των ψηφιακών δεξιοτήτων τους.

Συμπεράσματα

Η έρευνα διενεργήθηκε για να συμβάλει σε μια ενημερωμένη και εμπειριστατωμένη ανάλυση για το μέλλον του επαγγέλματος των χειριστών μηχανημάτων έργου, συνεισφέροντας ταυτόχρονα στην ανάπτυξη του αναγκαίου κοινωνικού διαλόγου.

Μετά τη δεκαετή εφαρμογή του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου για τα τεχνικά επαγγέλματα, εκτιμάται ότι έχει συντελεσθεί μεγάλη πρόοδος. Λόγω, όμως, των «διαταρακτικών» αλλαγών που συντελούνται στην αγορά εργασίας, πρέπει έγκαιρα να αναληφθούν από την Πολιτεία μέτρα για την πρόληψη των επερχομένων προκλήσεων.

Ο προσδιορισμός των αλλαγών σε ένα νομοθετικά κατοχυρωμένο τεχνικό επάγγελμα αποτελεί ένα πρώτο βήμα προς μια τεκμηριωμένη εθνική πολιτική στη νομοθέτηση της κατοχύρωσης και προστασίας των επαγγελματικών δικαιωμάτων και στην αύξηση της ελκυστικότητας του κλάδου.

Η χρήση κατάλληλων ψηφιακών εργαλείων (*μητρώα, πλατφόρμα*) και η αξιολόγηση μεγάλων δεδομένων με τη βοήθεια των νέων τεχνολογιών, συντελούν στην παροχή στοιχείων για την επίτευξη των εθνικών πολιτικών για τα τεχνικά επαγγέλματα, προάγουν την καινοτομία στη δημόσια διοίκηση και καταργούν τις περίπλοκες, δαπανηρές, γραφειοκρατικές και παρωχημένες διαδικασίες με τελικό όφελος την ενίσχυση του κρατικού προϋπολογισμού.

Στο πλαίσιο της άσκησης εθνικής πολιτικής και στρατηγικής για τα τεχνικά επαγγέλματα θα πρέπει να καθορισθεί άμεσα ένα σύνολο οριζόντιων παρεμβάσεων για την δημιουργία ευνοϊκού περιβάλλοντος και απλοποίησης του θεσμικού πλαισίου. Στην κατεύθυνση αυτή, ιδιαίτερα σημαντική καθίσταται η συμβολή των επαγγελματικών ενώσεων, ομοσπονδιών και λοιπών ενδιαφερομένων μερών.

Βιβλιογραφία

1. International Labour Office (ILO). Anticipating and matching skills and jobs. Guidance Note, 2015. Geneva. Available online: <https://www.ilo.org/> (accessed on 15 December 2021).
2. CEDEFOP, European centre for the Development of Vocational Training. Drivers & vehicle operators: skills opportunities and challenges (2019 update). Available online: <https://www.cedefop.europa.eu/> (accessed on 15 December 2021).
3. International Standard Classification of Occupations ISCO-08 (ILO, 2012). Defined as ISCO 08 groups 83 Drivers and mobile plant operators.
4. Ευρωπαϊκή Ταξινόμηση δεξιοτήτων, ικανοτήτων και επαγγελμάτων (ESCO). Available online: <https://ec.europa.eu/esco/portal> (accessed on 15 December 2021).
5. CEDEFOP, European centre for the Development of Vocational Training. Machines, robots and the threat of automation to EU jobs, 2019. Available online: <https://www.cedefop.europa.eu/> (accessed on 15 December 2021).
6. European Commission, (2016). The impact of ICT on job quality: evidence from 12 job profiles. Available online: <https://www.voced.edu.au/> (accessed on 15 December 2021).
7. International Labour Organization (ILO). Working towards sustainable development, 2012. Geneva. Available online: <https://www.ilo.org/> (Accessed on 15 December 2021).
8. CEDEFOP, European centre for the Development of Vocational Training. Future skill needs for the green economy, Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2009. Available online: <https://www.ilo.org/> (Accessed on 15 December 2021).
9. World Economic Forum (2016). The future of jobs: Employment, skills and workforce strategy for the fourth industrial revolution. Global Challenge Insight Report. Available online: <https://www3.weforum.org/>

- [org/](#) (Accessed on 15 December 2021)
10. Davies R., (2015), Industry 4.0 Digitalisation for productivity and growth, Briefing note of the European Parliament, viewed 15 July 2016 .
 11. Gao, W., Zhang, Y., Ramanujan, D., Ramani, K., Chen, Y., Williams, Ch., Wang, C., Shin, Y., Zhang, S., Zavattieri, P. The Status, Challenges, and Future of Additive Manufacturing in Engineering. *Comput. Aided Des.* 2015, 69. 10.1016/j.cad.2015.04.001.
 12. CEDEFOP, European centre for the Development of Vocational Training. Machine & plant operators: skills opportunities and challenges (2019 update). Available online: <https://www.cedefop.europa.eu/> (Accessed on 15 December 2021).
 13. International Labour Organization (ILO). Skills for a greener future: A global view based on 32 country studies 2019 Geneva. Available online: <https://www.ilo.org/> (Accessed on 15 December 2021).
 14. Piraeus Port Authority S.A, Investors Information. Available online: <https://www.olp.gr/en/investor-relations/investors-information> & <http://www.pct.com.gr/content.php?id=1>. (Accessed on 15 December 2021).
 15. Association of ports of Greece Available online: <https://www.elime.gr/> (Accessed on 15 December 2021).
 16. Marlow B. and Paixao C. “Fourth generation ports. A question of agility?”, *Int. J. Phys. Distrib.* 2003, 33, 355-376
 17. Marlow B., Paxiao A.C. Measuring Lean Ports Performance, *Int. j. transp. manag.* 2003. 1 (4), 189-202
 18. Ircha, “Port Strategy Planning: Canadian port reform” *Marit. Policy and Manag.*, 2001 28, (2) , 125-140.
 19. Μελέτη ΙΟΒΕ, «Ο ρόλος της Βιομηχανίας Υποδομών και Κατασκευών την επόμενη ημέρα της ελληνικής οικονομίας», Ιούλιος 2021
 20. Σχέδιο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, 2021, <https://sdam.gr>, (Πρόσβαση 15 Δεκεμβρίου 2021).
 21. ΣΕΒ, Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού. Τι μας δείχνει ο Ευρωπαϊκός Δείκτης Δεξιότητων, 2020.
 22. ΥΠΑΝ, Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2021-25 ΦΕΚΑ174/10.09.20, 2020.
 23. Πισσαρίδης, Βαγιανός, Βέττας, Μεγήρ, Σχέδιο Ανάπτυξης για την Ελληνική Οικονομία. Τελική Έκθεση, Νοέμβριος 2020.
 24. 2018 SBA Fact Sheet, Greece Available online: <https://www.ggb.gr/sites/default/files/basic-page-files/Greece%20-%202018%20Fact%20Sheet.pdf> (accessed on 15 December 2021).
 25. ΕΕ (2019) Έκθεση Ελλάδα 2019 SWD (2019) 1007 27.2.19.
 26. Προεδρικό διάταγμα ΠΔ 113/2012 (ΦΕΚ Α'198).
 27. Κοινή Υπουργική Απόφαση ΚΥΑ 14132/924/ΦΓ9.6.4./2013 (ΦΕΚ Β'3133).
 28. Υπουργική Απόφαση ΥΑ 1032/166/Φ.Γ.9.6.4 (Η)/2013 (ΦΕΚ Β'519), όπως τροποποιήθηκε με την ΥΑ 71993/301/Φ113/2015 (ΦΕΚ Β'1422), την ΥΑ 84123/305/Φ113 /8.8.2016 (ΦΕΚ Β' 2481) και την ΥΑ 74285/176/Φ113 /9.7.2018 (ΦΕΚ Β'2942).
 29. Υπουργική Απόφαση ΥΑ Οικ.15085/593/2003 (ΦΕΚ Β' 1186), Κατάταξη ανυψωτικών μηχανημάτων.
 30. Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ), Επαγγελματικό Περίγραμμα Χειριστή Κινητών Μηχανημάτων - Μηχανημάτων Έργου, <https://www.eoppep.gr/index.php/el> (Πρόσβαση 15 Δεκεμβρίου 2021).

Ιστοσελίδες

30. Employment Trends. Available online: <https://reports.weforum.org/future-of-jobs-2016/employment-trends/> (accessed on 15 December 2021)
31. CEDEFOP, European centre for the Development of Vocational Training. Digitalization, AI and the future of work. Available online: <https://www.cedefop.europa.eu/en/projects/digitalisation-and-future-work> (accessed on 15 December 2021)
32. European Commission, Reducing CO2 emissions from heavy-duty vehicles. Available online: https://ec.europa.eu/clima/eu-action/transport-emissions/road-transport-reducing-co2-emissions-vehicles/reducing-co2-emissions-heavy-duty-vehicles_en (accessed on 15 December 2021).
33. Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας, Αδειοδότηση Τεχνικών Επαγγελματιών, <https://www.ggb.gr/el/node/554> (Πρόσβαση 15 Δεκεμβρίου 2021).

Ευχαριστίες

Εκφράζονται ιδιαίτερες ευχαριστίες στον Δρα Γιώργο Φρυσάλακη, Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Τεχνικών Επαγγελματιών και Ασφάλειας Εγκαταστάσεων και στα στελέχη κα Χρυσούλα Χριστάνα και Γεώργιο Ρασσιά.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: Βασικοί οδηγοί για τις αλλαγές στο επάγγελμα του χειριστή μηχανημάτων έργου και απαιτούμενες δεξιότητες

Βασικοί οδηγοί αλλαγών	Περιγραφή της επίδρασης
<p>1. Τεχνολογικές αλλαγές ψηφιοποίηση / καινοτομία:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ψηφιακές τεχνολογίες Big data analytics, Internet of Things, Simulation and modelling, 3D printing, advanced robotics κ.ά.) - νέα υλικά όπως βιοϋλικά και νανοϋλικά - νέες παραγωγικές διαδικασίες (data-driven παραγωγή, cybersecurity, AI, προγνωστική συντήρηση) - συνθετική βιολογία κ.λπ. 	<p>Τεχνολογικές εξελίξεις στις τεχνικές διαδικασίες, νέοι μέθοδοι εργασίας/σύγχρονοι μέθοδοι κατασκευής, σχεδιασμού και διαχείρισης των τεχνικών έργων (BIM) και της εφοδιαστικής αλυσίδας και εφαρμογή προηγμένων πληροφοριακών συστημάτων, αυτοματοποιημένα μηχανήματα έργου.</p> <p>Καινοτομίες:</p> <ul style="list-style-type: none"> - αντικατάσταση μηχανών diesel, φόρτιση με ηλιακού συλλέκτης - ελαχιστοποίηση αποβλήτων & υλικών εκσκαφής - «καθαρές» γεννήτριες - αύξηση της παραγωγικότητας των μηχανημάτων έργου ενός εργοταξίου ή μιας επιχείρησης με πράσινη μετάβαση σε οικονομία χαμηλού ενεργειακού αποτυπώματος - νέες διαδικασίες συντήρησης (μείωση κόστους-προληπτική συντήρηση, εφαρμογή κατάλληλου προγράμματος συντήρησης) - αύξηση αξιοπιστίας των μηχανημάτων έργου και υλικών επισκευής και αντικατάστασης - ανάλυση κύκλου ζωής - τεχνολογίες μετατροπής υπαρχόντων μηχανημάτων έργου σε νέας τεχνολογίας
<p>2. Περιβαλλοντικές αλλαγές –Περιβαλλοντική διαχείριση & βιωσιμότητα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κυκλική οικονομία • Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας • Περιβαλλοντικά αγαθά και υπηρεσίες & διαχείριση νερού • Οικονομία μηδενικού αποτυπώματος άνθρακα 	<ul style="list-style-type: none"> - Οικολογικός χειρισμός (eco –friendly) του έργου - Μείωση εκπομπών - Χρήση ηλεκτρικών μηχανημάτων έργου - Μετατροπή υπαρχόντων μηχανημάτων έργου σε νέας τεχνολογίας - Χρήση φυσικού αερίου και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας - Μείωση ενεργειακής κατανάλωσης - Οχήματα μηδενικών εκπομπών, υβριδικά, χρήση υδρογόνου
<p>3. Το κανονιστικό περιβάλλον (νομοθεσία, πρότυπα κ.ά.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Τεχνικά πρότυπα - Περιβαλλοντικοί Κανονισμοί - Νομοθεσία – πρότυπα για την Υγεία και Ασφάλεια στην εργασία - Την Οδηγία 2000/14/ΕΚ σχετικά με την εκπομπή θορύβου στο περιβάλλον από εξοπλισμό προς χρήση σε εξωτερικούς χώρους - Χημικές ουσίες (κανονισμοί REACH & CLP) - Χειρισμός & Επεξεργασία αποβλήτων (π.χ. εξόρυξη)
<p>4. Οι δημογραφικές αλλαγές</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Γήρανση των επαγγελματιών του κλάδου (απώλεια σημαντικών δεξιοτήτων που αποκτήθηκαν μέσω της εμπειρίας λόγω συνταξιοδότησης / ανάγκη απόκτησης νέων δεξιοτήτων). - Απώλειες θέσεων εργασίας λόγω ευρωπαϊκών & εθνικών πολιτικών (Απολιγνιτοποίηση, χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας κ.ά.) - Μετακίνηση επαγγελματιών σε άλλες περιφέρειες - Δημιουργία θέσεων εργασίας λόγω νέων επενδύσεων σε βιομηχανικούς τομείς κ.ά. (ΕΛΛΗΝΙΚΟ, Ναυπηγεία, Λιμάνι Πειραιά κ.ά.) - Φυσικές καταστροφές
<p>5. Αξίες και Ταυτότητα</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ελαχιστοποίηση ατυχημάτων - Προστασία του επαγγέλματος (κατοχύρωση επαγγελματικών δικαιωμάτων) - Προστασία από ανταγωνισμό από χώρες εκτός ΕΕ - Ελκυστικότητα του επαγγέλματος
<p>6. Η διεθνοποίηση και το εμπόριο</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Δικτύωση/συμμετοχή σε διεθνείς/ευρωπαϊκούς οργανισμούς και σε προγράμματα που αφορούν στο επάγγελμα και στην δραστηριότητα του χειρισμού για μηχανήματα έργου - Πρόσβαση των επαγγελματιών στις διεθνείς αγορές - Προδιαγραφές για σύγχρονα ME

Στόχοι	Απαραίτητες δεξιότητες
<ul style="list-style-type: none"> - Ανάγκη εκπαίδευσης και κατάρτισης των χειριστών στις νέες τεχνολογίες - Απόκτηση ψηφιακών δεξιοτήτων - Προώθηση κουλτούρας καινοτομίας, ποιότητας και αριστείας 	<p>Διακρίνονται:</p> <ul style="list-style-type: none"> ο μηχανικές και τεχνικές δεξιότητες (τομέας σχεδιασμού του έργου /κατασκευής και της τεχνολογικής αξιολόγησής του). ο επιστημονικές δεξιότητες (φυσική, χημεία, διαχείριση επικίνδυνων υλικών και αποβλήτων κ.ά.) ο δεξιότητες επιχειρησιακής διαχείρισης (διαχείριση κύκλου ζωής ή θέματα συνεργασίας με ρυθμιστικές αρχές ή πελάτες) ο εποπτικές δεξιότητες (για την διασφάλιση της συμμόρφωσης του έργου με τεχνικά κριτήρια, τη νομοθεσία και τα πρότυπα, συμπεριλαμβανομένης της νομοθεσίας για την προστασία του περιβάλλοντος . <p>Γενικές Δεξιότητες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Προσαρμοστικότητα και ικανότητα μάθησης για την εφαρμογή των νέων τεχνολογιών και διαδικασιών • Δεξιότητες ομαδικής εργασίας για την ανάγκη να εργαστούν συλλογικά για την καταξίωση του επαγγέλματος, την τήρηση της νομοθεσίας , την μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος κ.ά. • Ευαισθητοποίηση για την προστασία του περιβάλλοντος και την βιώσιμη ανάπτυξη • Επικοινωνιακές και διαπραγματευτικές ικανότητες για την προώθηση των απαιτούμενων αλλαγών σε συναδέλφους του κλάδου και πελάτες • Επιχειρηματικές δεξιότητες για την αξιοποίηση ευκαιριών (συντήρηση, παραγωγή εξαρτημάτων, τεχνολογίες χαμηλών εκπομπών κ.ά. • Ασφάλεια και υγεία στην εργασία
<ul style="list-style-type: none"> - Ανάγκη εκπαίδευσης στην κυκλική οικονομία, στη βιώσιμη διαχείριση και αειφορία - Προαγωγή της διαφάνειας & της ιχνηλασιμότητας - Προώθηση προς μια κυκλική οικονομία (ανακύκλωση, επαναχρησιμοποίηση κ.λπ.) 	<p>Απαραίτητες δεξιότητες μετρίου –υψηλού επιπέδου</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Αναλυτική σκέψη</u> (συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων και των συστημάτων ανάλυσης) για να ερμηνεύσουν και να κατανοήσουν την ανάγκη για την αλλαγή και τα απαιτούμενα μέτρα • <u>Συντονισμός, διαχείριση και επιχειρηματικότητα.</u> Δεξιότητες που περιλαμβάνουν διεπιστημονικές προσεγγίσεις που ενσωματώνουν οικονομικούς, κοινωνικούς και οικολογικούς στόχους • <u>Δεξιότητες καινοτομίας</u> για τον εντοπισμό ευκαιριών και την δημιουργία νέων στρατηγικών για να ανταποκριθεί στις μελλοντικές προκλήσεις • <u>Δικτύωση, IT και γλωσσικές δεξιότητες</u> για προώθηση στις παγκόσμιες αγορές • <u>Στρατηγικές και ηγετικές δεξιότητες</u> για να καταστεί δυνατή η χάραξη πολιτικής, για να ορίσουν τα κατάλληλα κίνητρα και την δημιουργία κατάλληλων συνθηκών προώθησης των νέων στρατηγικών.
<ul style="list-style-type: none"> - Προδιαγραφές εκτέλεσης τεχνικών εργασιών, τεχνικές χειρισμού φορτίου, βέλτιστη χρήση χαρακτηριστικών ME και εξαρτημάτων αυτού, αναγνώριση βλαβών/δυσλειτουργιών, Διαχείριση καυσίμων και εύφλεκτων υλικών, απαραίτητοι έλεγχοι. - Ανάλυση κύκλου ζωής - Γνώση κανονισμών για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία (π.χ. εργασίες ανύψωσης) - Γνώση προτύπων (απαιτήσεις & τεκμηρίωση) 	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάπτυξη προγραμμάτων κατάρτισης για αντικατάσταση προϋπηρεσίας (άρθ. 4 του ν. 3982/2011) • Τομεακή συνεργασία με αρμόδιες αρχές και κοινωνικούς εταίρους για τα τεχνικά επαγγέλματα. Δημιουργία προϋποθέσεων διευκόλυνσης αδειοδότησης ανά κλάδους. • Δράσεις για την παροχή κινήτρων (προσέλκυση νέων/ γυναικών και συνταξιοδότηση).
<ul style="list-style-type: none"> • Προώθηση δράσεων για την ανάδειξη του επαγγέλματος, την επαγγελματική εξέλιξη και τις απολαβές. • Συνεργασία με αρμόδιες αρχές για τη διευκόλυνση ελέγχων για την προστασία του επαγγέλματος. 	
<ul style="list-style-type: none"> - Γνώση ξένων γλωσσών (τεχνική ορολογία, κίνδυνοι, προδιαγραφές κ.ά.) - Ψηφιακές δεξιότητες (word, excel, webex, teams, outlook κ.ά) 	

Η βία και παρενόχληση στον κόσμο της εργασίας/mobbing στην Ελλάδα του σήμερα. Ένα σοβαρό κοινωνικό πρόβλημα. Πώς οι εργαζόμενοι και εταιρείες το βιώνουν;

Του Ιωάννη Μαρκέτου*

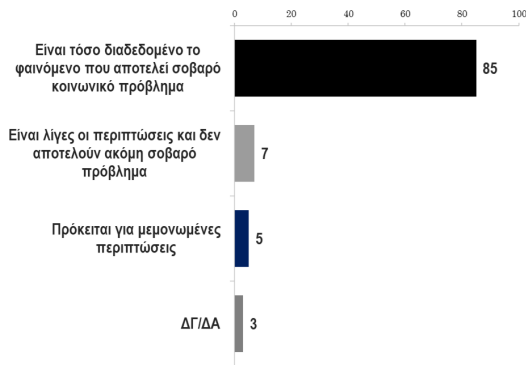
Βία και παρενόχληση στον κόσμο της εργασίας, Εργασιακός εκφοβισμός, Mobbing είναι τα διαφορετικά ονόματα ενός, βαθιά ριζωμένου, κοινωνικού φαινομένου το κυρίαρχο στοιχείο του οποίου είναι ο Φόβος. Το παράδοξο είναι ότι το φαινόμενο της Βίας και της Παρενόχλησης έχει την ίδια ένταση φόβου και για τους εργαζόμενους, αλλά και για τις εταιρείες και τους οργανισμούς.

χονται, στην καλύτερη περίπτωση, παραβατικές συμπεριφορές. Το Mobbing, ο εργασιακός εκφοβισμός, είναι ένα φαινόμενο που επηρεάζει τον εργαζόμενο, την οικογένειά του, το κοινωνικό του περιβάλλον, την υγεία του σωματική και ψυχική, την εταιρεία /οργανισμό, την παραγωγικότητα, την κερδοφορία, το κοινωνικό της αποτύπωμα. Είναι ένα φαινόμενο που σύμφωνα με το 85% των ερωτηθέντων της 1ης πανελλήνιας έρευνας που διενέργησε η MRK Consulting με την Κάπα Research, την περίοδο Φεβρουάριος - Μάρτιος 2021 απάντησε ότι αποτελεί σοβαρό κοινωνικό πρόβλημα.

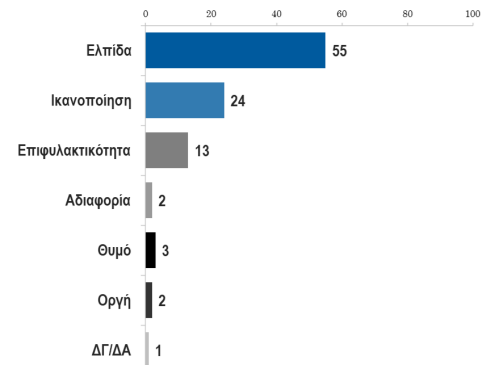
Οι μεν εργαζόμενοι φοβούνται να αντιδράσουν γιατί πιστεύουν ότι θα χάσουν την δουλειά τους, οι δε εταιρείες και οι οργανισμοί ότι θα «στιγματιστούν» ως εκείνες που ανέ-

Το φαινόμενο του εκφοβισμού λαμβάνει διαστάσεις μεγάλου κοινωνικού προβλήματος / Ελπίδα και ικανοποίηση από τις αποκαλύψεις του ελληνικού #metoo

Τον τελευταίο καιρό αποκαλύψεις εκφοβισμού και άσκησης βίας στον χώρο του αθλητισμού και του πολιτισμού μονοπώλησαν τη δημοσιότητα. Εσείς προσωπικά, τι πιστεύετε;

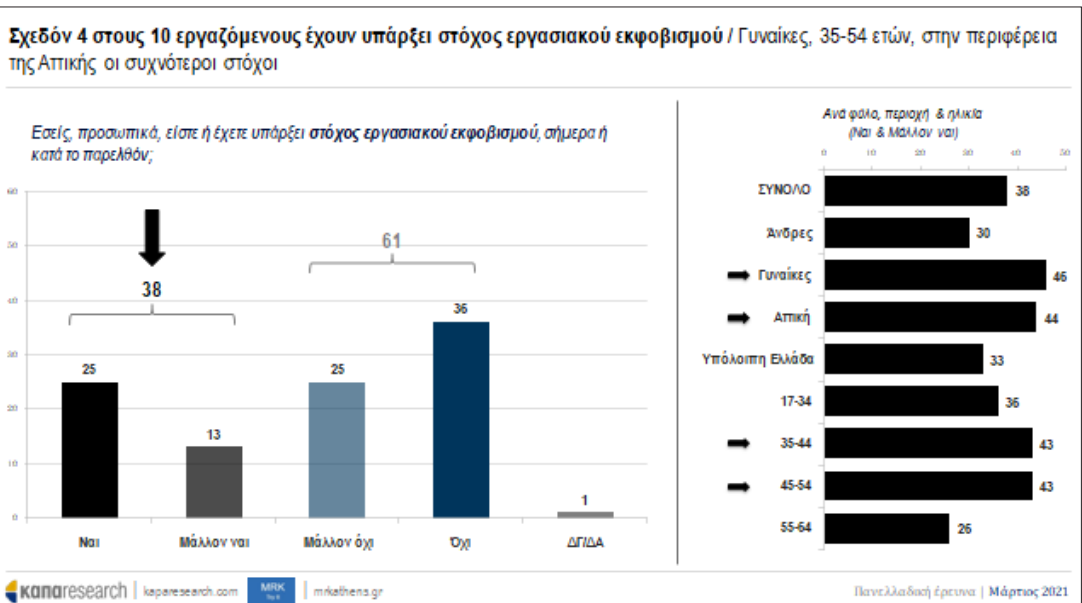

Τι αίσθημα σας δημιουργεί το ελληνικό «#metoo», δηλαδή το γεγονός ότι γυναίκες και άνδρες θύματα βίας ή εκφοβισμού μιλούν δημόσια για ό,τι τους έχει συμβεί;

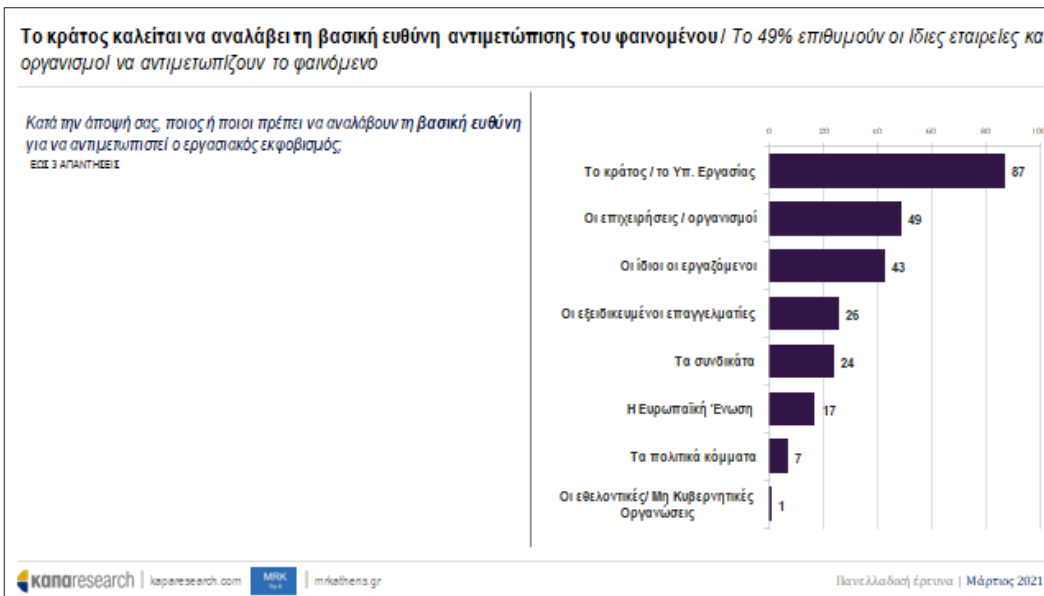
Εδώ καλό είναι να διευκρινιστεί πως το δείγμα των ερωτηθέντων καλύπτει όλη την επικράτεια, περιλαμβάνει άντρες και γυναίκες, όλους τους τύπους των εργαζομένων (σελέχνη/πρώτης γραμμής κ.λπ.), διαφορετικού επιπέδου μόρφωσης και κοινωνικών χαρακτηριστικών. Επίσης, για πρώτη φορά, περιλαμβάνει εργαζόμενους που απασχολούνται εκτός από τον ιδιωτικό τομέα, στο Δημόσιο, ελεύθερους επαγγελματίες καθώς και ανέργους.

Από την έρευνα προκύπτει πως σχεδόν 4 στους 10 ή το 40% ή 1.200.000 εργαζόμενοι δηλώνουν πως έχουν υπάρξει στόχος εργασιακού εκφοβισμού. Στοιχείο που επιβεβαιώνει με τον πιο emphaticό τρόπο πόσο σημαντικό είναι η κάθε εταιρεία ή οργανισμός να εντάξει μέσα στις διαδικασίες και τις πολιτικές του, ή πιο σωστά στο management και στο administration -για να τα θέσω με την κοινή οικουμενική ορολογία- νέο μοντέλο και εργαλεία διοίκησης.

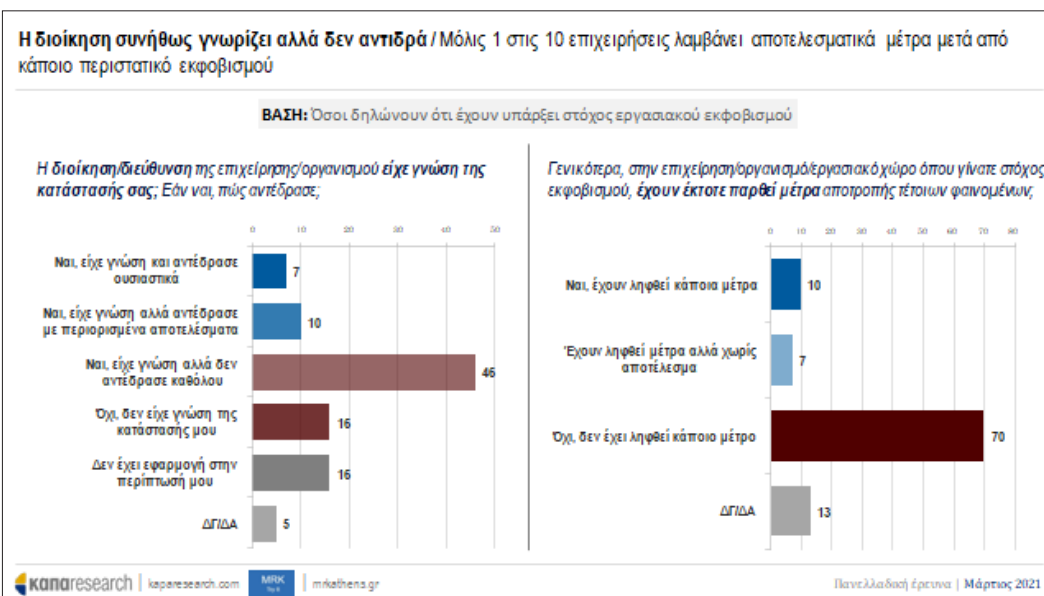
Με την κατανόηση και την αλλαγή του μοντέλου διοίκησης και όχι με ένα απλό πακέτο 10 εντολών που περιγράφουν ορισμούς, θα μπορέσει μια εταιρεία ή ένας οργανισμός να προλάβει και να αντιμετωπίσει το φαινόμενο της βίας και της παρενόχλησης στις τάξεις του.

Η Πρόληψη, η Αποφυγή και η Διαχείριση είναι τα κοινά μυστικά για την αντιμετώπιση του φαινομένου. Το 49% των εργαζομένων, ζητά από τις ίδιες τις εταιρείες και τους οργανισμούς να τους βοηθήσουν να αντιμετωπίσουν τις παραβατικές συμπεριφορές όταν αυτές συμβαίνουν.

Αυτό είναι ένα «αίτημα» που οφείλουν οι Διοικήσεις να λάβουν σοβαρά υπ’ όψιν τους.

Τι κάνουν όμως μέχρι σήμερα;

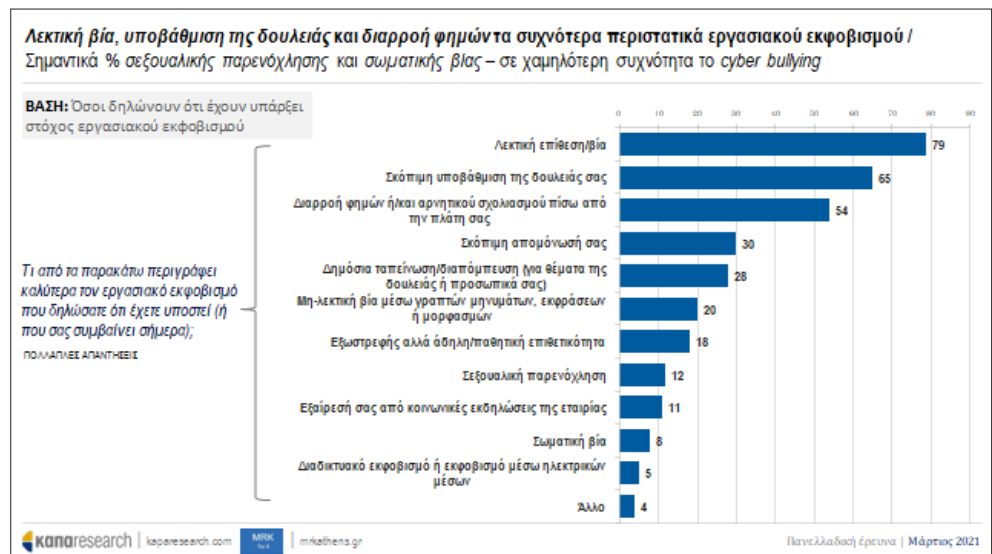
Ακόμα και σήμερα, μετά την ψήφιση του νόμου 4808/2021 στον οποίο ενσωματώθηκε η οδηγία 190 της Διεθνούς Οργάνωσης Ερ-

γασίας, οι περισσότερες εταιρείες δεν έχουν προσαρμοστεί στις κατευθύνσεις και τις απαιτήσεις του.

Η αλήθεια είναι πως ο 4808/2021 και η C190 είναι ειδική περίπτωση νόμου, η οποία δεν αρκείται στην θέσπιση «κανόνων» και «ποινών». Ουσιαστικά, επαναλαμβάνοντας εμφατικά, είναι η παραίτηση μέσω νόμου της «αλλαγής» της διοίκησης και της προστασίας των εργαζομένων και της εταιρείας ή του οργανισμού. Για να δημιουργήσει μια εταιρεία κανόνες, μηχανισμούς και εκπαιδευτικά προγράμματα

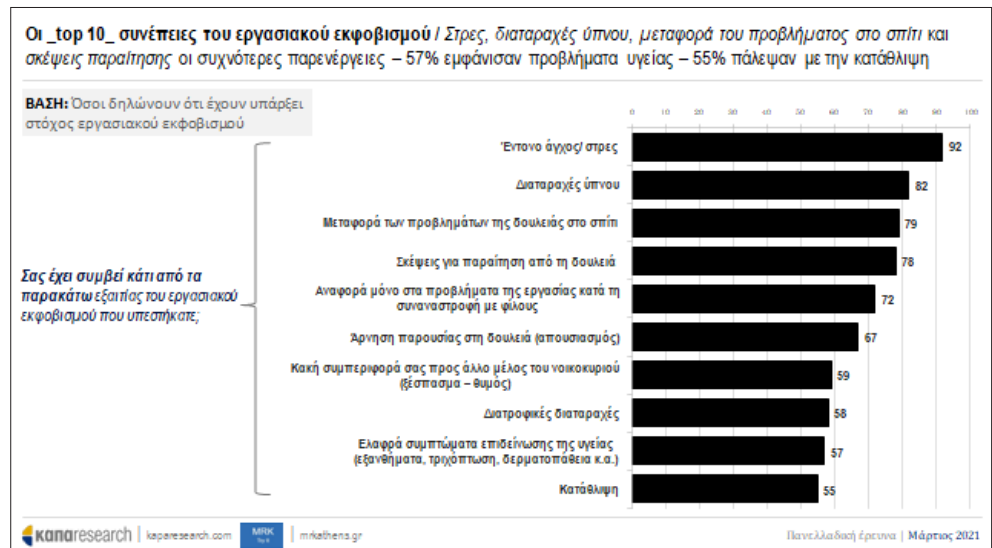
οφείλει να κατανοήσει τι είναι η βία και παρενόχληση, το mobbing, ποιες μορφές έχει, πως ασκείται, τι επιπτώσεις έχει και ποιος θα το διαχειριστεί.

Σήμερα υπάρχει μια ταυτοποίηση της σεξουαλικής παρενόχλησης με το mobbing και τον εργασιακό εκφοβισμό. Ο εργασιακός εκφοβισμός έχει πολλές και διαφορετικές εκφάνσεις.

Η λεκτική βία, η σκόπιμη υποβάθμιση της δουλειάς, τα σχόλια, η παθητική βία, είναι διαφορετικές μέθοδοι που είτε από μόνες τους, είτε συνδυαστικά κατευθύνονται προς τον εργαζόμενο που έχει στοχοποιηθεί.

Ανάλογα με την δύναμη και τον χαρακτήρα του κάθε εργαζόμενου, αλλά και του πόσο ασφαλής νιώθει στο εργασιακό περιβάλλον του, οι συνέπειες στην υγεία του, σωματική και ψυχική μπορεί να είναι ποικιλόμορφες.

Για όλους τους παραπάνω λόγους η εκπαίδευση είναι σημαντική. Είναι σημαντική επίσης για τον εργαζόμενο που θα οριστεί από την εταιρεία / οργανισμό να αναλάβει την διαδικασία της εναρμόνισης με τις απαιτήσεις του 4808/2021 και τις αντίστοιχες ευθύνες για την εφαρμογή τους, αλλά και γιατί πολλές συμπεριφορές εργαζομένων που οδηγούν στο mobbing μπορούν να περιοριστούν. Εδώ, οφείλουμε να τονίσουμε την σημαντική αναβάθμιση του ρόλου του ιατρού εργασίας στο πλαίσιο της διαδικασίας προσαρμογής στον 4808/2021.

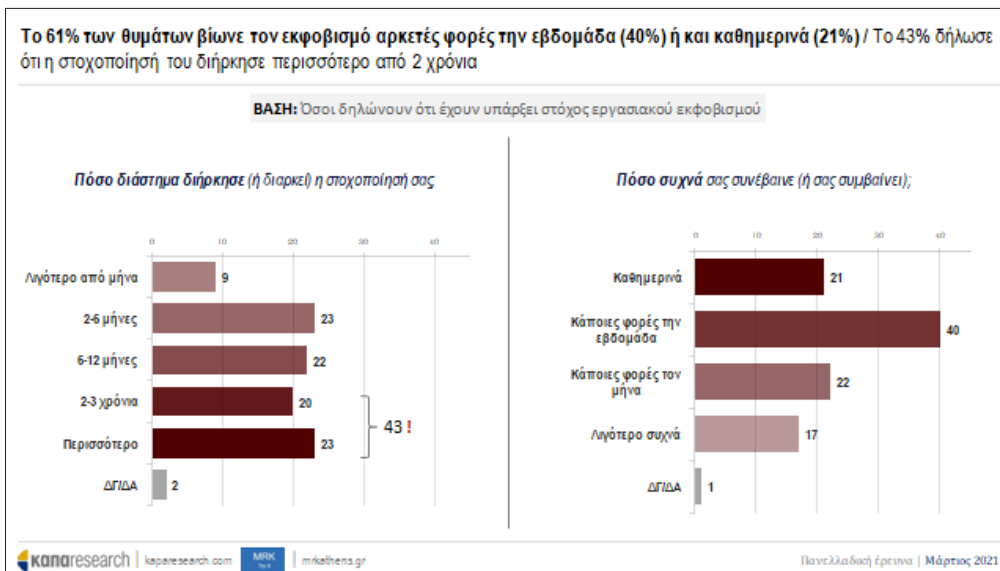
Μια εταιρεία θα χρειαστεί να αναρωτηθεί, ποιος θα οριστεί ως υπεύθυνος. Θα είναι η Διοίκηση, το HR, οι νομικοί σύμβουλοι ή κάποιος άλλος; Πώς θα προστατέψει τον καταγγέλλοντα από εκδικητικές συμπεριφορές; Τι εργαλεία θα δώσει σε εκείνον που έχει καταγγεληθεί να υπερασπίσει τον εαυτό του; Ποιος θα την εκπροσωπήσει αν η καταγγελία γίνει μέσω του ΣΕΠΕ, του Συνηγόρου του Πολίτη, του συνδικαλιστικού οργάνου κ.λπ.;

Είναι απαραίτητο η εταιρεία ή ο οργανισμός να δημιουργήσει έναν σωστό και αντικειμενικό μηχανισμό επιμέλειας και όχι ένα απλό email, το οποίο θα χρησιμοποιείται στις περιπτώσεις καταγγελιών. Χρειάζεται η **Δημιουργία Μηχανισμού Επιμέλειας**

(Diligence) σε συνεργασία με **Μηχανισμό Παραπόνων (Grievance)** με συγκεκριμένα στάνταρντ. Αυτοί οι μηχανισμοί δεν συλλέγουν μόνο απαραίτητες πληροφορίες για τα περιστατικά, αλλά λειτουργούν καταλυτικά για την πιο αποτελεσματική αποκατάστασή τους **(Remedy)**. **Ουσιαστικά είναι** μηχανισμοί που λειτουργούν προσθετικά στον Μηχανισμό Επιμέλειας **(Diligence)**.

Η αντιμετώπιση της βίας και της παρενόχλησης στον κόσμο της εργασίας δεν είναι αποκλειστικό φαινόμενο του ιδιωτικού τομέα. Αφορά εξίσου και τον δημόσιο. Ένα κοινωνικό φαινόμενο δεν διαχωρίζεται σε ιδιωτικό ή δημόσιο. Οι εργαζόμενοι είναι υποσύνολο της κοινωνίας όπως και οι εταιρείες και οι οργανισμοί. Ότι υπάρχει στην ευρύτερη κοινωνία θα το συναντήσουμε και μέσα στις εταιρείες και τους οργανισμούς. Μάλιστα, αν δεν προσπαθήσουμε για το αντίθετο, θα εμφανιστεί με μεγαλύτερη ένταση γιατί όσοι εργάζονται θέλουν να αυξήσουν το εισόδημά τους, την καριέρα τους το κοινωνικό τους status. Άρα το κίνητρο και το στοίχημα είναι μεγαλύτερο.

Η βία και η παρενόχληση δεν είναι στατικό φαινόμενο, αντίθετα χαρακτηρίζεται από την διάρκειά της (μακροχρόνια) και την έντασή της (κλιμακούμενη).

Η βία και η παρενόχληση στον κόσμο της εργασίας, το mobbing, ο εργασιακός εκφοβισμός είναι ένα φαινόμενο άρρηκτα συνδεδεμένο με την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία. Συνδέεται επίσης με το κόστος της εργασίας, με το Κοινωνικό Αποτύπωμα της εταιρείας, με τον Άνθρωπο, τις πεποιθήσεις και τις συμπεριφορές του.

Πάνω από όλα, όμως, είναι ένα φαινόμενο που αν δεν το αντιμετωπίσουμε επηρεάζει την ζωή και την υγεία του εργαζόμενου, του πατέρα μας, της μητέρας μας, του παιδιού μας, των ανθρώπων που αγαπάμε, της οικογένειάς μας, της κοινωνίας μας.

Πηγές (Ενδεικτικά)

1. 1^η Πανελλήνια Έρευνα «Ο Εργασιακός Εκφοβισμός στην Ελλάδα, Στάσεις – Αντιλήψεις – Συνέπειες» MRK Consulting / Κάπα research
2. Εργασιακός Εκφοβισμός. Νίκησέ τον, Ιωάννης Μαρκέτος
3. Australian Human Rights Commission
4. ΦΕΚ 4808/2021
5. Σχέδιο προστασίας, σεβασμού και αντιμετώπισης του εργασιακού εκφοβισμού, των Ηνωμένων Εθνών (2011)
6. C190 - Violence and Harassment Convention, 2019 (ILO)
7. Mobbing and Victimization at Work 1996 Layman / Zapf
8. The content and development of mobbing at work, Layman 1996
9. The harrassed worker, Brodsky 197
10. Workplace Emotional Abuse, Loreleigh Keashly 2005

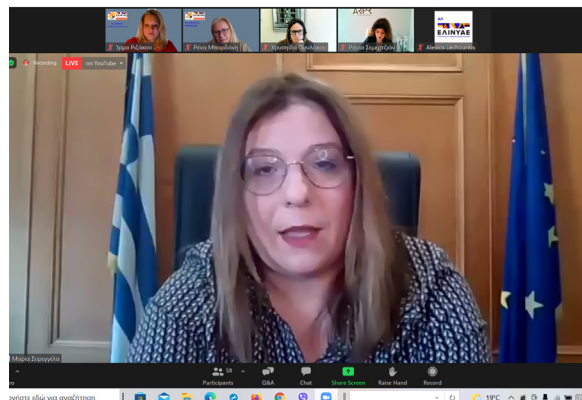
Η 1η εκδήλωση του Δικτύου Ενδυνάμωσης Γυναικών του Χώρου της ΕΥΑ

Τον πρώτο χρόνο του συμπλήρωσε το Δίκτυο Ενδυνάμωσης Γυναικών του Χώρου της Επαγγελματικής Υγείας και Ασφάλειας.

Στις 22 Φεβρουαρίου, στο πλαίσιο της ενημέρωσης και της ευαισθητοποίησης, το ΕΛΙΝΥΑΕ, οργάνωσε διαδικτυακά την πρώτη συνάντηση των μελών του Δικτύου με θέμα: «Διαχείριση θεμάτων βίας και παρενόχλησης στον χώρο εργασίας».

Ανοίγοντας την εκδήλωση η κ. Ρένα Μπαρδάνη, Πρόεδρος του ΕΛΙΝΥΑΕ, αναφέρθηκε στο Δίκτυο σημειώνοντας ότι: «Στόχος της πρωτοβουλίας είναι η ενδυνάμωση των γυναικών που ασχολούνται με οποιοδήποτε τρόπο με την ΥΑΕ, αλλά και την προαγωγή της οπτικής του φύλου, τόσο στον δημόσιο πολιτικό στίβο όσο και στις επιχειρήσεις, τις πολιτικές και τις πρακτικές τους. Οι δράσεις που σχεδιάζουμε είναι ενημερωτικές και εκπαιδευτικές, αλλά και ενέργειες που θα συμβάλλουν στην ανέλιξη των γυναικών στον χώρο εργασίας και ιδιαίτερα σε θέσεις ευθύνης.»

Κατά τον χαιρετισμό της στην εκδήλωση, η κ. Μαρία Συρεγγέλα, Υφυπουργός Εργασίας

και Κοινωνικών Υποθέσεων, αρμόδια για τη Δημογραφική Πολιτική και την Οικογένεια, τόνισε ότι «Στηρίζουμε την πρωτοβουλία του ΕΛΙΝΥΑΕ και όλους όσους συμβάλλουν στη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου πλέγματος πρόληψης, αντιμετώπισης και καταπολέμησης της βίας και της παρενόχλησης στον χώρο της εργασίας».

Η κ. Χρυσίδα Πουλάκου, Δικηγόρος, ανέλυσε τις σχετικές νομοθετικές προβλέψεις, στο πρακτικό επίπεδο της καθημερινότητας της επιχείρησης, επισημαίνοντας τους κινδύνους και τα «κρυφά σημεία», ενώ η κ. Ράνια Σεμερτζιάν, Communications Consultant, Accredited Mediator, σημείωσε ότι «Η έλλειψη ουσιαστικής επικοινωνίας στον εργασιακό χώρο, η αναποτελεσματική διοίκηση και η απουσία θετικής οργανωσιακής κουλτούρας ευνοούν την εμφάνιση φαινομένων βίας και παρενόχλησης. ... Η καλλιέργεια δεξιοτήτων όπως η λεκτική επικοινωνία, η ενεργητική ακρόαση, η δυναμική γλώσσα του σώματος, η μετάδοση μηνυμάτων με ειλικρίνεια, σαφήνεια και ενσυναίσθηση ευνοούν ένα θετικό εργασιακό περιβάλλον που εμπνέει σεβασμό, εμπιστοσύνη, ευγένεια και δικαιοσύνη.»

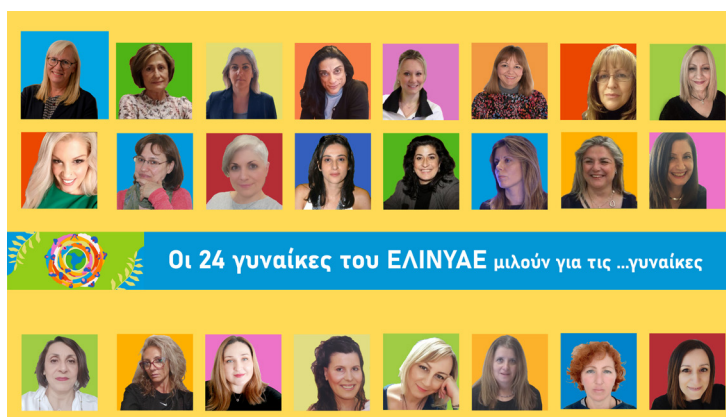

8 Μαρτίου - Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας 24 γυναίκες του ΕΛΙΝΥΑΕ μιλούν για τις ...γυναίκες

Την 8η Μαρτίου, το ΕΛΙΝΥΑΕ τίμησε την Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας με τις γυναίκες εργαζόμενες του στην πρώτη γραμμή.

24 γυναίκες του ΕΛΙΝΥΑΕ μίλησαν για τις γυναίκες και την Επαγγελματική Υγεία και Ασφάλεια μεταφέροντας από διαφορετικά επαγγέλματα και ειδικότητες, θέματα, γνώσεις και εμπειρίες που αφορούν στην επαγγελματική υγεία και ασφάλεια, τους κινδύνους, την εξισορρόπηση επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, την οικονομική ισότητα, τις επιπτώσεις της πανδημίας στις γυναίκες.

Τα μηνύματα πολλά και χρήσιμα για την ενδυνάμωση των γυναικών σε όλους τους επαγγελματικούς χώρους. [Περισσότερα...](#)

Η Πρόεδρος του ΕΛΙΝΥΑΕ στο 7ο υβριδικό Webinar της ΕΣΕΕ

Στις 13 Απριλίου η Ελληνική Συνομοσπονδία Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας και η Ομοσπονδία Εμπορικών Συλλόγων Κρήτης διοργάνωσαν το 7ο υβριδικό Webinar με θέμα «Νέες Εξελίξεις στην Αγορά Εργασίας – Προκλήσεις και Προβληματισμοί». Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στο Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο στο Ηράκλειο της Κρήτης.

Στην εκδήλωση παρευρέθηκε η Πρόεδρος του ΕΛΙΝΥΑΕ, κα Ρένα Μπαρδάνη. Η κα Μπαρδάνη σημείωσε ότι χρειάζεται συνεργασία και συντονισμός μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων μερών, εργαζομένων, επιχειρήσεων, ειδικών και Πολιτείας, σε ένα οργανωμένο σύστημα θεσμών και διαδικασιών

που θα διασφαλίζει τη μεγιστοποίηση των αποτελεσμάτων και την ευελιξία στην αντιμετώπιση νέων συνθηκών και απειλών στο εργασιακό περιβάλλον.

Συνεργασία του ΕΛΙΝΥΑΕ με το Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Παν. Θεσσαλίας

Το ΕΛΙΝΥΑΕ συμμετέχει ως συνεργαζόμενος φορέας στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) «Εργονομία - Επαγγελματική Φυσιολογία και Υγεία της Εργασίας – Ποιότητα ζωής» (MSc Ergonomics - Occupational Physiology and Health – QoL) του Τμήματος Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (ΦΕΚ 5282/12-11-2021).

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
Εργονομία
Επαγγελματική Φυσιολογία
και
Υγεία της Εργασίας - Ποιότητα ζωής
MSc Ergonomics - Occupational Physiology and Health - QoL

- Συνδυάζει τα επιστημονικά πεδία
 - ✓ της Εργονομίας
 - ✓ της επαγγελματικής Εμβιομηχανικής
 - ✓ της Φυσιολογίας & Υγείας στον εργασιακό χώρο.
- Εμπιρεύει τεχνικές ανάλυσης και πρακτικές, που αφορούν στην ασφάλεια της εργασίας.
- Αναδεικνύει τον ρόλο που παίζει η άσκηση στην πρόληψη και την αντιμετώπιση εργασιακών συνδρόμων και παθήσεων, με εφαρμογές της στον εργασιακό χώρο και στόχο την προώθηση της ποιότητας ζωής.

Απευθύνεται σε αποφοίτους:

- Ιατρικής
- Επιστήμης Υγείας
- Φιλοσοφίας
- Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού
- Φυσικής Επιστήμης
- Πολυτεχνικών και Μηχανικών (ΑΕΙ - ΤΕΙ)

Υλοποίηση

Εργαστήριο Εμβιομηχανικής και Εργονομίας "ErgoMech-Lab"

Παρουσίαση
<http://efaa.gr/index.php/ergonomics>

Σε συνεργασία με το:

30 ΕΛΙΝΥΑΕ

Το πρόγραμμα, διάρκειας τριών εξαμήνων, είναι καινοτόμο στη φύση του, καθώς συνδυάζει τα επιστημονικά πεδία της Εργονομίας, της επαγγελματικής Εμβιομηχανικής, της Φυσιολογίας και Υγείας στον εργασιακό χώρο και εμπεριέχει τεχνικές ανάλυσης και πρακτικές, που αφορούν στην

Ασφάλεια της εργασίας. Ταυτόχρονα, αναδεικνύει τον ρόλο που παίζει η άσκηση στην πρόληψη και την αντιμετώπιση εργασιακών συνδρόμων και παθήσεων, με εφαρμογές της στον εργασιακό χώρο και στόχο την προώθηση της ποιότητας ζωής.

Περιλαμβάνει εργαστηριακά και θεωρητικά μαθήματα που διενεργούνται διά ζώσης στην πόλη των Τρικάλων και εξ αποστάσεως, καθώς και την εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διατριβής.

Στελέχη του ΕΛΙΝΥΑΕ έχουν ορισθεί ως υπεύθυνοι των μαθημάτων:

Εργονομική Ανάλυση (Α' εξάμηνο),

Δρ. Θεώνη Κουκουλάκη

Ανθρώπινοι παράγοντες (Α' εξάμηνο),

Δρ. Αντώνης Ταργουτζίδης

Γενικά θέματα ΥΑΕ – θεσμικό πλαίσιο (Β' εξάμηνο),

Δρ. Στέργιος Νάρης

Ασφάλεια της Εργασίας (Β' εξάμηνο),

Δρ. Εύη Γεωργιάδου

[Περισσότερα...](#)

Το ΕΛΙΝΥΑΕ στο 14ο SAFETY GALA

Στις 5 και 6 Απριλίου υλοποιήθηκε διαδικτυακά το 14ο SAFETY GALA με τίτλο «Safe business in a challenging environment: a time for a shared vision».

Η ημερίδα φιλοξένησε 53 ομιλητές από ένα ευρύ φάσμα επιχειρήσεων και οργανισμών της Ευρώπης, της Αφρικής, της Ασίας, της Βόρειας Αμερικής και της Αυστραλίας.

Το ΕΛΙΝΥΑΕ εκπροσωπήθηκε από τον Δρ. Στέργιο Νάρη, στέλεχος του Ινστιτούτου στο Παράρτημα Βόλου, ο οποίος μίλησε για τις προκλήσεις της Υγείας και της Ασφάλειας στο τροποποιημένο εργασιακό περιβάλλον

μετά την COVID εποχή ενώ συντόνισε και τη συνεδρία με θέμα «Ολιστική προσέγγιση για να παραμείνουμε βιώσιμοι».

Session 2: Challenges and opportunities for occupational health and safety in the Post-COVID era

11:23am - 12:45pm

• LIVE

Health and Safety Issues

Transition of production characteristics affect OSH conditions:

- Less interaction between employees:
 - More information by systems, less informed by reality (required information can not always be predicted by IoT designer)
 - Specialized skills required, "global" knowledge of production is partially lost
- Less exposure to unsafe conditions:
 - robotic systems for confined spaces (rescuers, divers, shipbuilding industry, mining etc)
 - Less personnel in places with moving elements of large inertia (crane bridges, robotic arms etc)
 - Environments of high chemical risk

Dr. Stergios Narris

14 SAFETY GALA April 5-6 Virtual workshop

LIVE STREAMING

Πρόγραμμα του ΕΛΙΝΥΑΕ για την επαγγελματική υγεία και ασφάλεια σε συνεργασία με την εταιρεία ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΑΛΥΚΕΣ ΑΕ

Το Ινστιτούτο, σε συνεργασία με την εταιρεία Ελληνικές Αλυκές ΑΕ, υλοποίησε με επιτυχία πρόγραμμα για την προαγωγή των θεμάτων επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας, στο οποίο:

Πραγματοποιήθηκαν δειγματοληψίες βλαπτικών παραγόντων, συγκεκριμένα θορύβου και δονήσεων, σε επιλεγμένες θέσεις εργασίας και χειριστές μηχανημάτων στην αλυκή Μεσολογγίου, καθώς και καταγραφή της παραγωγικής διαδικασίας και των εργασιακών πρακτικών με σκοπό την σύνταξη οδηγιών ασφαλούς εργασίας.

Στο πλαίσιο του προγράμματος υλοποιήθηκαν 6 διαδικτυακά σεμινάρια, τα οποία παρακολούθησαν οι εργαζόμενοι της εταιρείας σε τμήματα με βάση την ειδικότητα και την θέση εργασίας τους. Στα σεμινάρια παρουσιάστη-

καν οι σχετικοί κίνδυνοι και τα μέτρα προστασίας και πρόληψής τους και αναλύθηκαν οι αντίστοιχες οδηγίες ασφαλούς εργασίας για: χειριστές φορτωτών, χειριστές αυτοκινούμενου γερανοφόρου οχήματος, χειριστές περνοφόρου ανυψωτικού οχήματος, εργασίες συγκολλήσεων, για την εφαρμογή διαδικασιών lockout/tagout και για τις εργασίες με ηλεκτρονικό υπολογιστή.

Ενημέρωση για θέματα ΥΑΕ σε σπουδαστές του ΙΕΚ ΣΒΙΕ

Οι σπουδαστές του τμήματος ιατρικών εργαστηρίων του ΙΕΚ ΣΒΙΕ, παρακολούθησαν εκπαιδευτικό πρόγραμμα στη θεματική της επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας. Στην δώωρης διάρκειας εκπαίδευση αναπτύχθηκαν θέματα σχετικά με τα εργατικά ατυχήματα, τις επαγγελματικές ασθένειες και τους κινδύνους που σχετίζονται με τους χώρους στους οποίους καλούνται να εργαστούν. Έγινε επίσης παρουσίαση του ΕΛΙΝΥΑΕ και του ρόλου του στην Ελλάδα. Την εκπαίδευση, που πραγματοποιήθηκε στις 18 Φεβρουαρίου, στο αμφιθέατρο της σχολής στην Αθήνα με παράλληλη ζωντανή αναμετάδοση και τηρουμένων όλων των υγειονομικών πρωτοκόλλων, παρακολούθησαν περισσότεροι από 100 σπουδαστές με την συνοδό εκπαιδευτικό τους.

Τόσο οι παρευρισκόμενοι στην αίθουσα σπουδαστές όσο και αυτοί που παρακολουθούσαν μέσω της ζωντανής αναμετάδοσης έδειξαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τα θέματα που αναπτύχθηκαν θέτοντας σειρά ερωτήσεων.

Συμμετοχή του ΕΛΙΝΥΑΕ στο Πανελλήνιο Συνέδριο Δημόσιας Υγείας 2022

Με επιτυχία διοργανώθηκε το Πανελλήνιο Συνέδριο Δημόσιας Υγείας 2022 – Ευ ζην, ο αέναος στόχος της δημόσιας υγείας / Προκλήσεις και προοπτικές στην μετά Covid-19 εποχή.

Σε αυτό, εξετάστηκε ευρύ φάσμα αντικειμένων που άπτονται της δημόσιας υγείας, ενώ υπήρξε ιδιαίτερη εστίαση στα ζητήματα ευζωίας. Ταυτόχρονα, υπήρξαν εργασίες όπου παρουσιάστηκαν θέματα σχετικά με την πανδημία, την αντιμετώπισή της και τα συμπεράσματα που εξαγονται. Επίσης διερευνήθηκαν οι αλλαγές που αναμένονται στην μετά Covid-19 εποχή.

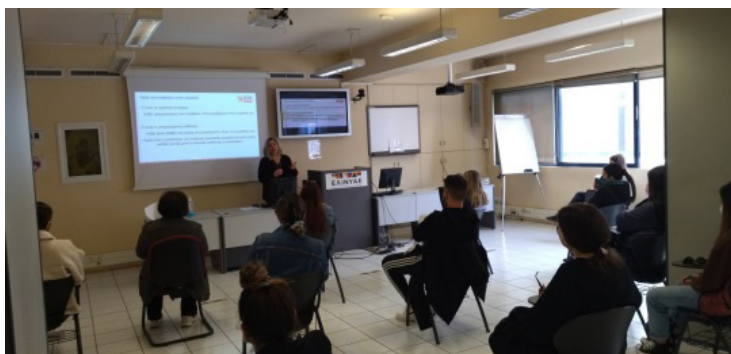
Το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. εκπροσώπησε ο Δρ. Στέργιος Νάρης, στέλεχος του Ινστιτούτου που συμμετείχε στο στρογγυλό τραπέζι με τίτλο «Τηλε-εργασία & Υ+ΑΕ – Remote Work» και αναφέρθηκε στο θέμα της ασφάλειας κατά την εργασία σε μη επαγγελματικούς χώρους.

[Περισσότερα...](#)

Εκπαίδευση των φοιτητών του Τμήματος Δημόσιας και Κοινωνικής Υγείας, του ΠΑΔΑ σε θέματα ΥΑΕ

Οι φοιτητές του Τμήματος Δημόσιας και Κοινωνικής Υγείας, του Πανεπιστημίου Δυτικής

Αττικής, στο πλαίσιο της εργαστηριακής εκπαίδευσής τους στο μάθημα «Πρόληψη και Προαγωγή Υγείας στο εργασιακό περιβάλλον», παρακολούθησαν εκπαιδευτικό πρόγραμμα στη θεματική της ΥΑΕ. Στην δίωρης διάρκειας εκπαίδευση αναπτύχθηκαν θέματα σχετικά με τα εργατικά ατυχήματα, τις επαγγελματικές ασθένειες και τους κινδύνους που σχετίζονται με τους χημικούς και άλλους παράγοντες. Επίσης, έγινε παρουσίαση του ΕΛΙΝΥΑΕ και του ρόλου του στην Ελλάδα. Η εκπαίδευση πραγματοποιήθηκε στις 30 Μαρτίου 2022.

Εκπαίδευση Ειδικευόμενων νοσηλευτών Δημόσιας Υγείας/Κοινοτικής Νοσηλευτικής της 4ης ΥΠΕ σε θέματα ΥΑΕ

Το ΕΛΙΝΥΑΕ, ανταποκρινόμενο στο αίτημα της 4ης Υγειονομικής Περιφέρειας Μακεδονίας και Θράκης, ολοκλήρωσε μία σειρά 14 διαλέξεων στο πρόγραμμα Εκπαίδευσης Ειδικευόμενων νοσηλευτών Δημόσιας Υγείας/Κοινοτικής Νοσηλευτικής της 4ης ΥΠΕ σε Θέματα Επαγγελματικής Υγείας.

Οι διαλέξεις διενεργήθηκαν εξ αποστάσεως, σε εβδομαδιαία βάση, κατά την περίοδο Νοεμβρίου 2021 – Μαρτίου 2022 από εξει-

δικευμένα στελέχη του Ινστιτούτου και ειδικούς συνεργαζόμενους επιστήμονες και κάλυψαν όλο το φάσμα του θεσμικού πλαισίου για την ΥΑΕ, της διαχείρισης ΥΑΕ, των βλαπτικών παραγόντων στον χώρο εργασίας, της ασφάλειας, της εργονομίας και των ανθρωπίνων παραγόντων.

Εκπαίδευση σπουδαστών του ΙΕΚ Επανομής σε θέματα ΥΑΕ

Στις 10 Ιανουαρίου πραγματοποιήθηκε επίσκεψη του τμήματος «Εκπαιδευτές Υποψήφιων Οδηγών Αυτοκινήτων και Μοτοσυκλετών» του ΙΕΚ Επανομής στο Παράρτημα του ΕΛΙΝΥΑΕ στη Θεσσαλονίκη. Έγινε παρουσίαση του Ινστιτούτου και αναπτύχθηκαν θεματικές όπως «Εισαγωγή στην ΥΑΕ- Νομοθετικό πλαίσιο» και «Ο επαγγελματικός κίνδυνος των εκπαιδευτών οδηγών αυτοκινήτων και μοτοσυκλετών»

Επιμορφωτικό σεμινάριο στο Τμ. Πολιτικών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Στις 19 Ιανουαρίου πραγματοποιήθηκε επιμορφωτικό σεμινάριο στους φοιτητές του τμήματος Πολιτικών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Το σεμινάριο έγινε στο πλαίσιο του μαθήματος «Σχεδιασμός και λειτουργία θαλάσσιων συστημάτων» κατόπιν πρόσκλησης του διδάσκοντα Δρ. Παναγιώτη Λεμονάκη.

Στο πλαίσιο του σεμιναρίου παρουσιάστηκαν διάφορα θέματα που άπτονται της υγείας και της ασφάλειας της εργασίας στους χώρους εστίασης, στον κατασκευαστικό κλάδο και τον κλάδο των μεταφορών.

Η πραγματοποίηση ενημερωτικών διαλέξεων στους φοιτητές αποτελεί πάγια συνεργασία του ΕΛΙΝΥΑΕ με το Πανεπιστήμιο και επαναλαμβάνεται κάθε χρόνο.

Πρόγραμμα εκπαίδευσης για το προσωπικό του ΕΛΙΝΥΑΕ

Με στόχο την ενδυνάμωση των γνώσεων και των δεξιοτήτων των εργαζομένων του ΕΛΙΝΥΑΕ, η Διοίκηση οργάνωσε εκπαιδευτική συνάντηση με θέμα «**Δεξιότητες για αποτελεσματική επικοινωνία**». Εισηγήτρια ήταν η κυρία Ράνια Σεμερτζιάν, Εκπαιδύτρια ενηλίκων και Σύμβουλος Επικοινωνίας.

Για τους εργαζόμενους στην Αθήνα η εκπαίδευση πραγματοποιήθηκε στις 11 Απριλίου στην αίθουσα εκπαίδευσης στον 3ο όροφο του κτηρίου. Οι εργαζόμενοι των παραρτημάτων Θεσσαλονίκης, Ιωαννίνων και Βόλου

παρακολούθησαν την εκπαίδευση στην αίθουσα του Παραρτήματος της Θεσσαλονίκης στις 18 Απριλίου.

Για την ασφάλεια όλων, το πρωί της πρώτης ημέρας -πριν την έναρξη του προγράμματος- όλο το προσωπικό έκανε rapid test.

Τα στελέχη παρακολούθησαν και εξειδικευμένη εκπαίδευση με θέμα «**Σύγχρονες εκπαιδευτικές πρακτικές και τεχνικές παρουσιάσεων**», με follow up sessions σε μικρές ομάδες 2-3 ατόμων, αξιολόγηση και δεκάλεπτη τοποθέτηση/feed back του καθενός.

28 Απριλίου - Παγκόσμια Ημέρα για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία

Φέτος η Παγκόσμια Ημέρα για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία θα διερευνήσει το θέμα της συμμετοχής και του κοινωνικού διαλόγου για τη δημιουργία μιας θετικής κουλτούρας ασφάλειας και υγείας.

Καθ' όλη τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19, φάνηκε ότι η ύπαρξη ενός ισχυρού συστήματος ΕΑΥ, το οποίο περιλαμβάνει ουσιαστική συμμετοχή των κυβερνήσεων, των εργοδοτών, των εργαζομένων, των φορέων της δημόσιας υγείας και όλων των σχετικών μερών σε εθνικό και επιχειρησιακό επίπεδο, ήταν ζωτικής σημασίας για την προστασία του εργασιακού περιβάλλοντος και διασφάλιση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων.

Μέσω αποτελεσματικού κοινωνικού διαλόγου, οι κυβερνήσεις και οι κοινωνικοί εταίροι συμμετέχουν ενεργά σε όλες τις φάσεις των διαδικασιών λήψης αποφάσεων για την ΕΑΥ. Αυτό είναι σημαντικό από την ανάπτυξη και την αναθεώρηση της πολιτικής και των ρυθμιστικών πλαισίων, για την αντιμετώπιση επίμονων και νέων προκλήσεων.

Καθώς συνεχίζουμε να ζούμε μια παγκόσμια κρίση υγείας και αντιμετωπίζουμε συνεχείς κινδύνους υγείας και ασφάλειας στον κόσμο της εργασίας, πρέπει να συνεχίσουμε να προχωράμε προς την οικοδόμηση μιας ισχυρής κουλτούρας ασφάλειας και υγείας σε όλα τα επίπεδα.

[Περισσότερα...](#)

Παγκόσμια Ημέρα Υγείας 2022

Μπορούμε να φανταστούμε ξανά έναν κόσμο όπου ο καθαρός αέρας, το νερό και τα τρόφιμα είναι διαθέσιμα σε όλους; Όπου οι οικονομίες επικεντρώνονται στην υγεία και την ευημερία; Όπου οι πόλεις αξίζουν να κατοικηθούν και οι άνθρωποι να έχουν τον έλεγχο της υγείας τους, αλλά και της υγείας του πλανήτη;

Εν μέσω πανδημίας, ενός μολυσμένου πλανήτη, αυξανόμενων ασθενειών όπως ο καρκίνος, το άσθμα, οι καρδιακές παθήσεις, κατά την Παγκόσμια Ημέρα Υγείας 2022, ο ΠΟΥ στρέφει την παγκόσμια προσοχή σε επείγουσες ενέργειες που απαιτούνται για να διατηρηθούν οι άνθρωποι και ο πλανήτης

υγιείς και να προωθηθεί ένα κίνημα για τη δημιουργία κοινωνιών που θα επικεντρώνονται στην ευημερία.

Ο ΠΟΥ εκτιμά ότι περισσότεροι από 13 εκατομμύρια θάνατοι σε όλο τον κόσμο ετησίως οφείλονται σε περιβαλλοντικά αίτια που μπορούν να αποφευχθούν. Αυτό περιλαμβάνει την κλιματική κρίση που είναι η μεγαλύτερη απειλή για την υγεία που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα. Η κλιματική κρίση είναι επίσης μια κρίση υγείας.

[\(Δες σχετικό video\)](#)

Η σχέση εργασίας και ιδιοκτησίας στη σκέψη του Τζων Λοκ

Αποσπάσματα από το έργο του Τζων Λοκ (John Locke) «Δεύτερη Πραγματεία περί Κυβερνήσεως» (Second Treatise of Government). Το βιβλίο εκδόθηκε το 1690 και κατέστη πολύ σύντομα θεμελιώδες κείμενο της νεότερης πολιτικής φιλοσοφίας. Ενέπνευσε μεγάλους στοχαστές όπως τον Μοντεσκιέ, τον Βολταίρο, τον Ρουσσώ και τους Πατέρες της Αμερικανικής Ανεξαρτησίας. Η μετάφραση στην ελληνική έκδοση είναι του Πασχάλη Μ. Κιτρομηλίδη (Εκδόσεις Πόλις, Μάρτιος 2010). Τα αποσπάσματα είναι από τις σελίδες 120 έως 122.

43. Τέσσερα στρέμματα γης, που αποδίδουν στη χώρα μας είκοσι μόδια στάρι, και ίσης εκτάσεως γη στην Αμερική, όπου με την ίδια γεωργική φροντίδα θα μπορούσαν να αποδώσουν την ίδια ποσότητα, έχουν αναμφίβολα την ίδια εγγενή φυσική αξία. Κι όμως όλη η ωφέλεια που αποκομίζει η ανθρωπότητα ετησίως από τη μία έκταση είναι αξίας πέντε αγγλικών λιρών, ενώ από την άλλη πιθανόν ούτε μιας πεντάρας, αν όλο το κέρδος του Αμερικανού ιθαγενούς υπολογιζόταν για να πωληθεί εδώ· πάντως, θα μπορούσα να πω χωρίς να πέσω έξω, ότι δεν θα έπιανε ούτε το χιλιοστό. Η εργασία λοιπόν προσδίδει τη μέγιστη αξία στη γη, χωρίς την οποία δεν θ' άξιζε σχεδόν τίποτε· στην εργασία οφείλουμε όλα τα χρήσιμα προϊόντα της γης· διότι η διαφορά στην αξία του άχυρου, πίτουρου και ψωμιού, που παράγουν τέσσερα στρέμματα σταριού, από το προϊόν ίδιας εκτάσεως χέρσας γης οφείλεται αποκλειστικά στην ανθρώπινη εργασία. Στην αξία του ψωμιού που τρώμε δεν πρέπει να λογαριαστούν απλά και μόνο οι κόποι του ζευγά, ο μόχθος του θειριστή και του αλωνιστή και ο ιδρώτας του ψωμά· η εργασία όσων έξεψαν τα βόδια, εξόρυξαν και σφυρηλάτησαν τον σίδηρο και τις πέτρες, υλοτόμησαν και επεξεργάστηκαν το ξύλο και το άροτρο, τον μύλο, τον φούρνο ή τα πάμπολλα άλλα σκεύη που είναι αναγκαία για το στάρι, αφότου είναι σπόρος για σπορά ώσπου να γίνει ψωμί – όλ' αυτά πρέπει να καταλογιστούν στον λογαριασμό της εργασίας και να γίνουν αποδεκτά ως αποτελέσματα της· η φύση και η γη έχουν παράσχει μόνο τη σχεδόν άχρηστη αφ' εαυτής πρώτη ύλη. Θα ήταν πράγματι παράδοξος ο κατάλογος

αντικειμένων που παρέχει και χρησιμοποιεί η φιλοπονία σχετικά με κάθε καρβέλι ψωμί πριν καταλήξει στα χέρια μας, αν ήταν δυνατόν να τα ανιχνεύσουμε: σίδηρος, ξύλο, δέρμα, φλοιός, κατεργασμένη ξυλεία, πέτρα, τούβλα, κάρβουνα, ασβέστης, ύφασμα, βαφές, πίσσα, κατράμι, ιστοί, σχοινιά, και όλα τα αναγκαία υλικά στο πλοίο που μετέφερε όσα προϊόντα χρησιμοποιήθηκαν από τους εργάτες σε οποιοδήποτε στάδιο της εργασίας· όμως θα ήταν σχεδόν αδύνατο ή τουλάχιστον μακροσκελέστατο να απαριθμηθούν στο σύνολό τους.

44. Απ' όλα αυτά είναι προφανές ότι, αν και τα φυσικά αγαθά έχουν δοθεί σε όλους από κοινού, ο άνθρωπος, όντας κύριος του εαυτού του και ιδιοκτήτης του προσώπου του και των πράξεων ή της εργασίας του, έχει εντός του το μεγάλο θεμέλιο της ιδιοκτησίας· και [είναι επίσης προφανές] ότι το μέγιστο μέρος όσων αγαθών χρησιμοποίησε για την εξασφάλιση της επιβίωσης και της άνεσής του, όταν η επινοητικότητα και οι τέχνες βελτίωσαν το επίπεδο ζωής, ήταν αποκλειστικά δικό του και δεν ανήκε από κοινού και σε άλλους.

45. Έτσι η εργασία αρχικά έδιδε το δικαίωμα της ιδιοκτησίας όποτε ο οποιοσδήποτε αποφάσιζε να την ασκήσει πάνω στα κοινά αγαθά, που παρέμειναν επί μακρόν το μέγιστο μέρος των διαθέσιμων αγαθών και εξακολουθούν να είναι τα περισσότερα απ' όσα χρησιμοποιούν οι άνθρωποι. Αρχικά οι άνθρωποι αρκούσαν ως επί το πλείστον με ό,τι πρόσφερε η φύση χωρίς τη δική τους βοήθεια. Αργότερα σε μερικές περιοχές του

κόσμου (όπου η αύξηση του πληθυσμού και των κατοικιδίων ζώων, με τη χρησιμοποίηση του χρήματος, συνέτειναν στη σπανιότητα της γης και ύψωσαν κάπως την αξία της) οι διάφορες κοινότητες καθόρισαν τα σύνορα των ξεχωριστών περιοχών της καθεμιάς και με εσωτερικούς νόμους ρύθμισαν τις ιδιοκτησίες των ιδιωτών και έτσι με συμβάσεις και συμφωνίες καθόρισαν την ιδιοκτησία, που είχε τις καταβολές της στην εργασία και στη φιλοπονία και οι συνασπισμοί μεταξύ διαφόρων κρατών και βασιλείων, αποκηρύττοντας είτε ρητά είτε σιωπηρά διεκδικήσεις και δικαιώματα στη γη των άλλων, με κοινή συναίνεση παραιτήθηκαν από τις αξιώσεις, που σύμφωνα με το κοινό σε όλους φυσικό δίκαιο είχαν αρχικά σ' εκείνες τις χώρες, και έτσι με συμφωνία θετικού δικαίου καθόρι-

Vincent van Gogh, Ο θερισμός, 1889.
Ελαιογραφία διαστάσεων 59,5 X 72,5 cm,
Μουσείο Folkwang, Essen

σαν μεταξύ τους την ιδιοκτησία σε ξεχωριστά τμήματα και περιοχές της γης. Κι όμως, υπάρχουν ακόμη μεγάλες εκτάσεις γης, οι οποίες – επειδή οι κάτοικοί τους δεν έχουν συνδεθεί με την υπόλοιπη ανθρωπότητα δίδοντας τη συγκατάθεσή τους στη χρήση του χρήματος – βρίσκονται ουσιαστικά σε χέρσα κατάσταση και είναι πιο εκτεταμένες απ' όσο χρειάζονται οι άνθρωποι που τις κατοικούν για να επωφεληθούν απ' αυτές και έτσι ανήκουν στις κοινές γαίες' ωστόσο κάτι τέτοιο σπανίως θα μπορούσε να συμβεί στο τμήμα εκείνο της ανθρωπότητας που έχει συναινέσει στη χρήση του χρήματος.

Καινοτομία & Βιομηχανικός μετασχηματισμός στην Ελλάδα 1950 - 1973

Μηνάς Αναλυτής, Οικονομολόγος Ph.D.

Συγγραφέας: Λευτέρης Αναστασάκης

Έκδοση: 7 Δεκεμβρίου 2021

ISBN: 978-960-9490-63-4

Σελίδες: 520

Εκδότης: ECONOMIA PUBLISHING

Μεταξύ των μύθων που εντέχνως καλλιεργήθηκαν στη χώρα μας, είναι και εκείνος της απουσίας μιας εθνικής βιομηχανίας, η ύπαρξη της οποίας θα οδηγούσε στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη.

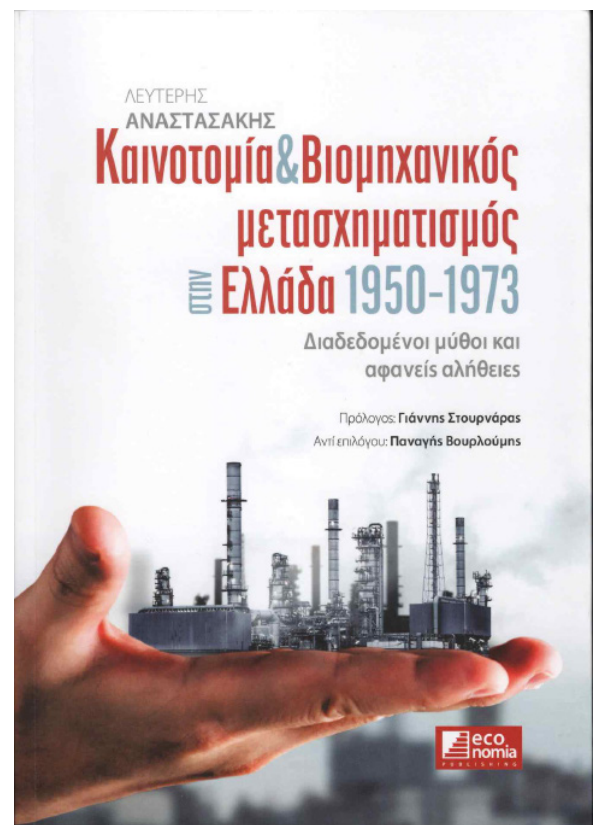
Ο Λευτέρης Αναστασάκης με τρόπο επιστημονικά άρτιο, αλλά ταυτόχρονα κατανοητό τον αποδομεί βήμα-βήμα όπως επίσης και τις πλάνες που τον εξέθρεψαν.

12 συνολικά πλάνες που κυριάρχησαν στην χώρα μας, φορτισμένες πολλές φορές με ιδεοληψίες, καταρρίπτονται με την χρήση από τον συγγραφέα πρωτογενών πηγών από τα ιστορικά αρχεία της ελληνικής βιομηχανίας. Όντας ο ίδιος για μεγάλο χρονικό διάστημα στέλεχος της ανέτρεξε σε ένα πλούτο αρχαικού υλικού. Στο σημείο αυτό έγκειται η πρωτοτυπία του πονήματος.

Η ελληνική οικονομία μεταξύ 1950-1973, όχι μόνον εκσυγχρονίστηκε αλλά και «απογειώθηκε» κάνοντας χρήση του όρου που καθιερώθηκε το 1960 από τον Walt Rostow. Η εκρηκτική αυτή εικοσαετία με κύριο συντελεστή την βιομηχανία, οδήγησε στον μετασχηματισμό της ελληνικής οικονομίας, η οποία κατέγραψε έναν από τους υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης παγκοσμίως, 7,2% το χρόνο.

Είναι ακριβώς αυτή η λαμπρή εικοσαετία που ο Λευτέρης Αναστασάκης με τρόπο εμπειριστατωμένο αναλύει ενδελεχώς. Μετά από μια ιστοριογραφική προσέγγιση ο συγγραφέας ανασυνθέτει το ιστορικό και οικονομικό πλαίσιο της περιόδου 1950-1973, χωρίς βέβαια να λησμονεί το διεθνές περιβάλλον.

Στη συνέχεια προχωρά στην τεκμηριωμένη αποδόμηση των 12 πλάνων σχετικά με την ελ-

ληνική μεταπολεμική βιομηχανία με τη χρήση δημοσιευμένων σε αξιόπιστες πηγές ποσοτικών δεδομένων.

Ακολουθως ο συγγραφέας επιδίδεται σε μια σε βάθος ανάλυση επτά αντιπροσωπευτικών επιχειρήσεων σε έξι βιομηχανικούς κλάδους, που συνέβαλαν αποφασιστικά στον τεχνολογικό μετασχηματισμό της βιομηχανίας, που με την σειρά τους έδρασαν καταλυτικά στην οικονομική ανασυγκρότηση της χώρας.

Το όλο πόνημα ολοκληρώνεται με μια συνολική αποτίμηση και με το συμπέρασμα του συγγραφέα ότι: «η μεταπολεμική βιομηχανία πέτυχε ραγδαία ανάπτυξη και συνεισέφερε στον μετασχηματισμό της ελληνικής οικονομίας από γεωργική προς αστική οικονομία χάρη στο όραμα, στη δέσμευση και στις ικανότητες των πρωταγωνιστών της, συγκλίνοντας προς τις αντίστοιχες των ευρωπαϊκών χωρών».

Care at work

Investing in care leave and services for a more gender equal world of work

Επιμέλεια: Στέργιος Νάρης

Συγγραφείς: Laura Addati, Umberto Cattaneo and Emanuela Pozzan

Έκδοση: 2022

ISBN: 9789220366790 (web PDF)

Σελίδες: 428

Εκδότης: International Labour Organization – Διεθνής Οργάνωση Εργασίας

Η έκδοση ασχολείται με το θέμα της απουσίας από την εργασία για λόγους φροντίδας άλλων ατόμων. Παρέχεται σε αυτή, μια εποπτική εικόνα σε διεθνές επίπεδο, του νομικού πλαισίου και των πρακτικών που ακολουθούνται όσον αφορά στην προστασία της μητρότητας, της πατρότητας, την προστασία των τέκνων, της φροντίδας μεγάλης διάρκειας, καθώς και την γενικότερη πολιτική σχετικά με την απουσία για λόγους φροντίδας.

Παρουσιάζονται δεδομένα που έχουν συλλεχθεί από την διερεύνηση του νομικού καθεστώτος σε 185 χώρες και εξετάζεται η πρόοδος που έχει επιτευχθεί την τελευταία δεκαετία. Ανιχνεύονται τα νομικά κενά, τα οποία παράλληλα αντιστοιχούν σε απουσία στήριξης σε εκατομμύρια εργαζόμενους με οικογενειακές υποχρεώσεις. Η ανίχνευση επιτυγχάνεται μέσω της σύγκρισης με τα διεθνή εργασιακά πρότυπα και πιο συγκεκριμένα λαμβάνοντας ως σημείο αναφοράς τις συμβάσεις και τις συστάσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ILO) που σχετίζονται με την προστασία της μητρότητας και γενικότερα των εργαζόμενων με οικογενειακές υποχρεώσεις.

Η μελέτη δίνει ιδιαίτερο βάρος στους εργαζόμενους που εξαιρούνται της προστασίας με μεγαλύτερη συχνότητα όπως, οι αυτοαπασχολούμενοι, οι εργαζόμενοι σε άτυπες μορφές εργασίας, οι μετανάστες, καθώς και οι θετοί γονείς και οι γονείς που ανήκουν στην LGBTQI+ κοινότητα.

Καταλήγοντας, παρουσιάζονται οκτώ συμπεράσματα της διερεύνησης. Ταυτόχρονα, γίνεται έκκληση για δράσεις που θα οδηγήσουν στον μετασχηματισμό των πολιτικών φροντίδας, οι οποίες αποτελούν κεντρικό στοιχείο της ευρύτερης ατζέντας επένδυσης στην οικονομία φροντίδας, μια πρωτοποριακή διαδικασία, για την επίτευξη ενός καλύτερου εργασιακού κόσμου με χαρακτηριστικά ισότητας των φύλων.

Η ηλεκτρονική έκδοση είναι διαθέσιμη [εδώ](#).

Υγεία και ασφάλεια στα εργαστήρια

Ενδεικτική βιβλιογραφία και χρήσιμες διασυνδέσεις (2019 - σήμερα)

[Chemical risk and safety awareness, perception, and practices among research laboratories workers in Italy/](#) Journal of Occupational Toxicology, 2020, 15, 17, 11 p. (Πρόσβαση, 22/03/2022)

[Development and implementation of evidence-based laboratory safety management tools for a public health laboratory/](#) M.S. Keckler, ...[et.al.], Safety Science, Aug. 2019, 117, 205-216 (Πρόσβαση, 22/03/2022)

[Evaluation of the implementation of occupational health, safety, and environment management systems in higher education laboratories/](#) F. Lestari, ...[et.al.], Journal of Chemical Health & Safety, July/October 2019, 7 p.

[The fundamentals of lab safety/](#) S. Shepard, D. Sang, Occupational Health & Safety, Aug. 2021 (Πρόσβαση, 22/03/2022)

[Guidance for General Laboratory Safety Practices during the COVID-19 Pandemic/](#) Centers for Disease Control and Prevention (CDC) (Πρόσβαση, 22/03/2022)

[Health and Safety in the lab/](#) S. Hoseini (Πρόσβαση, 21/03/2022)

[How CDC Strengthens Laboratory Safety/](#) Centers for Disease Control and Prevention (CDC) (Πρόσβαση, 31/03/2022)

[Human error in high-biocontainment labs: a likely pandemic threat/](#) L. Klotz, Bulletin of the Atomic Scientists, Feb. 2019 (Πρόσβαση 28/03/2022)

[Incorporating identity safety into the laboratory safety culture/](#) A.C. Kimble-Hill, Journal of Chemical Health and Safety, March 2021, 28(2), 103-111 (Πρόσβαση, 21/03/2022)

[Laboratories/](#) United States Department of Labor. Occupational Safety and Health Administration (OSHA) (Πρόσβαση 31/03/2022)

[Laboratory/](#) Health & Safety Authority (HSA) (Πρόσβαση, 31/03/2022)

[Laboratory Safety/](#)The University of Western Australia (Πρόσβαση, 31/03/2022)

[Laboratory Safety \(Publications\)/](#) United States Department of Labor. Occupational Safety and Health Administration (OSHA) (Πρόσβαση, 31/03/2022)

[Laboratory safety – the need for constant vigilance/](#) CDC (Πρόσβαση, 22/03/2022)

[Laboratory technician and technologist/](#) Canadian Centre for Occupational Health and Safety (CCOHS) (Πρόσβαση, 31/03/2022)

[Results of a 2020 survey on reporting requirements and practices for biocontainment laboratory accidents/](#) D.B. Manheim, Health Security, 2021, 19(6), 10 p. (Πρόσβαση, 23/03/2022)

[Ασφάλεια και υγεία σε εργαστήρια δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης- μελέτη περίπτωσης εργαστηρίων φυσικών επιστημών/](#) Ε. Παυλίδης.- Πάτρα: ΕΑΠ. Σχολή Θετικών Επιστημών & Τεχνολογίας, 2019.- 280 σ. (Διπλωματική εργασία) (Πρόσβαση, 29/03/2022)

[Ασφάλεια στα εργαστήρια/](#) Χ. Αντωνιάδης, 53 σ. (Πρόσβαση, 30/03/2022)

[Συνοπτικός οδηγός ασφάλειας στο εργαστήριο/](#) Laboratory of Vegetable Production (Πρόσβαση, 31/03/2022)

[Υγεία και ασφάλεια στα ερευνητικά εργαστήρια](#) (video)

Επιμέλεια: Αφροδίτη Δαΐκου

N. 4921/2022 (ΦΕΚ 75/Α` 18.4.2022) Δουλειές Ξανά: Αναδιοργάνωση Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης και ψηφιοποίηση των υπηρεσιών της, αναβάθμιση δεξιοτήτων εργατικού δυναμικού και διάγνωσης των αναγκών εργασίας και άλλες διατάξεις

Υπουργική Απόφαση 29510/2022 - ΦΕΚ 1542/Β` 1.4.2022 Αποζημίωση διανομέων αντί παροχής προστατευτικού κράνους και χρήσης ιδιόκτητου μεταφορικού μέσου. (Σκοπός της παρούσας απόφασης είναι ο καθορισμός, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 71 του ν. 4808/2021 (Α' 101), του ποσού που αποδίδεται για το προστατευτικό κράνος και του ποσού που αντιστοιχεί στο 15% επί του νομοθετημένου κατώτατου μισθού σε περίπτωση χρήσης ιδίου μέσου.)

Εγκύκλιος ΥΠΕΝ/ΔΑΟΚΑ/29640/1000/28.3.2022 Εγκύκλιος Οδηγία για τις ελάχιστες εσωτερικές διαστάσεις θαλάμου ανελκυστήρα σε υφιστάμενα κτίρια κατοικιών

Εγκύκλιος 18547/25.2.2022 Διευκρινίσεις για την υποβολή προς κύρωση κανονισμών Εργασίας προσωπικού που καταρτίζονται μονομερώς από τον εργοδότη, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 3789/1957, σε συμμόρφωση με το άρθρο 11 του ν. 4808/2021 και την υπ' αριθ. 82063/2021 ΥΑ

Εγκύκλιος 2/80544/ΔΕΠ/15.2.2022 Παροχή οδηγιών σχετικά με την καταβολή της προβλεπόμενης από τις διατάξεις του άρθρου 28 (*Γονικές άδειες*) του ν.4808/2021 και των άρθρων 56 (*Ανάπαυση εργαζομένων*) και 60 (*Ημέρες υποχρεωτικής αργίας*) του ν.4830/2021 παροχής στους εργαζόμενους σε υπηρεσίες του Δημόσιου Τομέα

Εγκύκλιος 357/4.1.2022 Εφαρμογή για το έτος 2022 της υπουργικής απόφασης 39278/1823/25.7.2018 «Επιμόρφωση ερττ7890898999ογοδοτών και εργαζομένων για θέματα άσκησης καθηκόντων τεχνικού ασφάλειας σε επιχειρήσεις Β' και Γ' κατηγορίας» (ΦΕΚ Β'3001, ΑΔΑ: ΩΚ39465Θ1Ω-1Β4), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει

Εγκύκλιος ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/25297/1645/ 15.3.2022 Διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή της ΚΥΑ οικ 6164/2018 (Β' 1107) «Περιορισμός των

εκπομπών ορισμένων ρύπων στην ατμόσφαιρα από μεσαίου μεγέθους μονάδες καύσης – μεταφορά στο εθνικό δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/2193 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (EEL 313/1/28.11.2015)»

Εγκύκλιος Αριθ. Πρωτ.: 84380/21.3.2022 Διευκρινίσεις σχετικά με τον ορισμό Συμβούλου Ασφαλούς Μεταφοράς Επικίνδυνων Εμπορευμάτων (ΣΑΜΕΕ) από επιχειρήσεις

Υπουργική Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΚΑΠΑ/13757/255/2022 - ΦΕΚ 710/Β` 16.2.2022 Τροποποίηση των Παραρτημάτων II και III του άρθρου 11 της υπ' αρ. 13586/724/2006 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 384), σε συμμόρφωση με την κατ' εξουσιοδότηση Οδηγία (ΕΕ) 2021/1226 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 21ης Δεκεμβρίου 2020 «για την τροποποίηση, με σκοπό την προσαρμογή στην επιστημονική και τεχνολογική πρόοδο, του παραρτήματος II της οδηγίας 2002/49/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις κοινές μεθόδους αξιολόγησης του θορύβου» και την Οδηγία (ΕΕ) 2020/367 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 4ης Μαρτίου 2020 «για την τροποποίηση του παραρτήματος III της οδηγίας 2002/49/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τον καθορισμό μεθόδων αξιολόγησης των επιβλαβών επιδράσεων του περιβαλλοντικού θορύβου

Υπουργική Απόφαση 4634/2022 - ΦΕΚ 1223/Β` 17.3.2022 Τροποποίηση της υπ' αρ. 6632/16.04.2021 κοινής υπουργικής απόφασης με τίτλο «Αντικατάσταση ης υπ' αρ. 1881/29.05.2020 κοινής υπουργικής απόφασης με τίτλο “Ειδικά πρωτόκολλα υγειονομικού περιεχομένου βάσει των οποίων λειτουργούν οι τουριστικές επιχειρήσεις στο πλαίσιο της λήψης μέτρων έναντι του κορωνοϊού COVID-19” (Β' 1632) και τη διόρθωση σφάλματος που δημοσιεύθηκε στο τ.Β' 1996/2021»

Υπουργική Απόφαση οικ. ΥΠΕΝ/ΔΑΟΚΑ/20146/683/2022 - ΦΕΚ 1028/Β` 4.3.2022 Εργασίες για τις οποίες απαιτείται Έγκριση Εργασιών Δόμησης Μικρής Κλίμακας (ΕΕΔΜΚ) και απαιτούμενα δικαιολογητικά για την χορήγησή της και περιπτώσεις για τις οποίες απαιτείται έγκριση εργασιών

δόμησης μικρής κλίμακας ανεξαρτήτως προϋπολογισμού - Τροποποίηση της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΟΚΑ/43266/1174/11.5.2020 απόφασης του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 1843)

Υπουργική Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069/2022 - ΦΕΚ 841/Β` 24.2.2022 Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπό στοιχεία ΔΙΠΑ/οικ.37674/27-7-2016 υπουργικής απόφασης «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπουργικής απόφασης 1958/2012 - Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 4014/21.9.2011 (Α' 209), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει» (Β' 2471)

Υπουργική Απόφαση Γ5/55376/2022 - ΦΕΚ 815/Β` 23.2.2022 Τροποποίηση της υπό στοιχεία Γ5/353651/7.12.2021 κοινής απόφασης των Υφυπουργών Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών «Παραβάσεις της νομοθεσίας για τις οδικές εμπορευματικές μεταφορές και την κυκλοφορία φορτηγών οχημάτων και διοικητικές κυρώσεις» (Β' 6238)

Υπουργική Απόφαση 52483/2022 - ΦΕΚ 796/Β` 22.2.2022 Τροποποίηση του άρθρου 2 του π.δ. 1161/1977 «Περί των μεγίστων ορίων διαστάσεων και βαρών των αυτοκινήτων οχημάτων, αρθρωτών οχημάτων, ρυμουλκούμενων υπό αυτοκινήτων και συρμών» (Α' 380)

Υπουργική Απόφαση ΓΠ.οικ. 8665/2022 - ΦΕΚ 784/Β` 21.2.2022 Τροποποίηση και συμπλήρωση της υπό στοιχεία Α5/2280 (Β' 720/1983) Υγειονομικής Διάταξης σχετικά με την «Προστασία των νερών που χρησιμοποιούνται για την ύδρευση της περιοχής Πρωτεύουσας από ρυπάνσεις και μολύνσεις», όπως τροποποιήθηκε - συμπληρώθηκε με τις υγειονομικές διατάξεις Α5/3257/1984 (Β' 898 και Β' 56/1985), Α5/5180/1988 (Β' 891) και τις υπ' αρ. οικ. 13185/5.12.2005 (Β' 1744) και Γ1(-δ)/Γ.Π. οικ. 112203/2014 (Β' 3504)

Υπουργική Απόφαση ΥΠΕΝ/ΓΔΣΕΕ/16675/165/2022 - ΦΕΚ 776/Β` 21.2.2022 Μοντέλο

Ενεργειών Συμμόρφωσης («ΜΕΣ») για τις περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις

Υπουργική Απόφαση 34887/2022 - ΦΕΚ 557/Β` 10.2.2022 Παρακολούθηση και επίβλεψη μελετών κάτω των ορίων από ιδιώτες Ελεγκτές Μηχανικούς

Υπουργική Απόφαση 34817/2022 - ΦΕΚ 556/Β` 10.2.2022 Παρακολούθηση και επίβλεψη δημοσίων έργων κάτω των ορίων από ιδιώτες Ελεγκτές Μηχανικούς

Υπουργική Απόφαση 11297/2022 - ΦΕΚ 535/Β` 9.2.2022 Τροποποίηση της υπ' αρ. οικ. 3669/194/5.4.2011 (Β' 549) κοινής υπουργικής απόφασης, σχετικά με την ασφάλεια των παιχιδιών, για την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις των Οδηγιών (ΕΕ) 2020/2088 της Επιτροπής, της 11ης Δεκεμβρίου 2020 (L 423), 2020/2089 της Επιτροπής, της 11ης Δεκεμβρίου 2020 (L 423) και 2021/903 της Επιτροπής, της 3ης Ιουνίου 2021 (L 197)

Υπουργική Απόφαση 9332/2022 - ΦΕΚ 390/Β` 3.2.2022 Τροποποίηση της υπό στοιχεία 40331/Δ1.13521/13-9-2019 απόφασης του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Επανακαθορισμός όρων ηλεκτρονικής υποβολής εντύπων αρμοδιότητας Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) και Οργανισμού Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ)» (Β' 3520)

Υπουργική Απόφαση 9407/2022 - ΦΕΚ / Β` 3.2.2022 Εφαρμογή του άρθρου 16 του ν. 4722/2020 (Α'177), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 61 του 4886/2022 (Α' 12)

Υπουργική Απόφαση 6924/2022 - ΦΕΚ 291/Β` 29.1.2022 Ειδικότεροι όροι και λεπτομέρειες για τη χορήγηση της ειδικής άδειας ασθένειας εργαζομένων λόγω νόσησης από τον κορωνοϊό COVID-19, την τυχόν παράτασή της και την εν γένει εφαρμογή του άρθρου 62 του ν. 4886/2022

Τα πλήρη κείμενα των κανονιστικών διατάξεων, είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του ΕΛΙΝΥΑΕ, στην διεύθυνση: <http://www.elinyae.gr>.

Επιμέλεια: Φανή Θωμαδάκη

Vision Zero Summit Japan 2022: Redefining Safety, Health and Well-being for the New Normal

11/05/2022-13/05/2022, JAPAN (ONLINE)

6th International Conference on Wellbeing at Work 2022: Wellbeing in hectic times

13/06/2022-15/06/2022, Poland (ONLINE)

Sixth International Workshop on Business Data Collection Methodology

13-15 June 2022, Oslo, Norway

ENETOSH and EU-OSHA workshop: Strategies to promote good physical health in education

23/06/2022, EU (ONLINE)

International Bio-Agent Day 2022: Biological agents at work - lessons learned from the SARS-CoV-2 pandemic

07/09/2022, Federal Press Office (Bundespresseamt) Press and Visitors Centre Reichstagsufer 14 D-10117 Berlin Germany

ISES 2022 Annual Meeting

From Exposure to Human Health: New Developments and Challenges in a Changing Environment

25/09/2022-30/09/2022, PT Meeting Center, center of Parques das Nacoes, Lisbon, Portugal

7th EUROSHNET Conference "Artificial Intelligence meets Safety and Health at work"

20 October 2022, Paris, France

1992-2022

ΕΛΙΝΥΑΕ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Το μέλλον θέλει συνομιλητές

ΣΥΝομιλητής

εργαζομένων
επιχειρήσεων
πολιτείας
κοινωνίας

- ✓ Σύγχρονη Εκπαίδευση
- ✓ Επιστημονική Έρευνα
- ✓ Τεκμηριωμένη Πληροφόρηση
- ✓ Πολλαπλές Συνεργασίες

www.elinyae.gr